

NOVADNIEKS

LAIKRAKSTS • AGLONAS • LĪVĀNU • PREIĻU • RIEBIŅU • VĀRKAVAS • NOVADAM

● PIEKTDIENA, 2009. GADA 11. SEPTEMBRIS ● Nr. 68 (7955) ● Cena mazumtirdzniecībā Ls 0,40

ISSN 1407-9321

TELEVĪZIJAS
PROGRAMMA

7. — 13. septembris

Teci gaiši, mēnešiņ!

● Kamēr dienas vēl garas un siltas, apgaismojums pārāk nerūp, bet jau itin drīz tumšos rudens vakaros gājēji prēcāsies par katru laternu, kas dos gaismu. Foto: A.Šņepsts

Pilsētās un ciematos ievērojami samazināts ielu apgaismojums, un, iespējams, naudas trūkuma dēļ turpmākajos mēnešos tas tiks samazināts vēl vairāk. Lidzekļu pietrūkst ne tikai Latgalē, bet arī citu reģionu pilsētām. «Novadnieks» sazinājās ar vairāku vietējo pašvaldību vadošajiem darbiniekiem, taujājot, vai pilsētu un ciemu ielās deg elektriskais apgaismojums, vai arī, izejot no mājas, jādzied kā tajā dziesmā: «Teci gaiši, mēnešiņ(i), naktī vedu ligaviņu...»

Preiļos vasaras mēnešos vēlos vakaros un naktīs patiešām bija jāzīd ar debesu spīdekļa — mēness — apgaismojumu. Pilsētā valdīja tumsa. Sākot ar 28. augustu, atbilstoši novada domes lēmumam Preiļos ielu apgaismojuma režīms mainīts. Darbdienā un brīvdienā vakaros ielu apgaismojums ekonomiskajā režīmā darbojas no tumsas iestāšanās līdz pulksten 24.00. No rītiem apgaismojums tiek ieslēgts pulksten 4.00 un tiek izslēgts līdz ar gaismas iestāšanos. Brīvdienās, kad notiek vakara sarīkojumi (šo informāciju novada domei iesniedz kultūras centrs), ielas būs apgaismotas no tumsas iestāšanās līdz pulksten 3.00. Rītos gaismas režīms būs tāds pat kā pārējās dienās.

Preiļu novada domes tehniskās daļas vadītājs Jānis Skutels atzina, ka nevar prognozēt, cik ilgi apgaismojums darbosies šādā režīmā. Viss būs atkarīgs no finanšu līdzekļiem. Ja tie samazināsies, arī apgaismojums tiks samazināts. Pēdējos gados pilsētnieki bija pieraduši pie tā, ka ielās apgaismojums deg visu nakti, bet tagad jāreķinās ar to, ka mājās jānokļūst laikus, kamēr ielas gaišas. Pil-

sēta tiek apgaismota ekonomiskajā režīmā, tas nozīmē, ka vairākās ielās deg katra otrā vai trešā lampa. Šādu kārtību tomēr nevar ieviest visur, bet tikai elektrolīnijās, kas nesen ierīkotas. Pilsētā ir 12 apakšstacijas, un ne katrā iespējama elektrības padeves pārslēgšana citā režīmā. Sākoties rudens sezonai, veikta pilsētas apgaismojuma tīklu pārbaude. Salabota apgaismojuma sistēma A.Upiņa ielā, remontdarbi bija vajadzīgi Saules un Tirdzniecības ielu elektrotīkliem. Taupības nolūkos pārtraukta Preiļu strūklakas darbošanās, taču joprojām ir izgaismota Preiļu Romas katoļu baznīca.

Novada apdzīvotajās vietās situācija ir atšķirīga. **Aizkalnē** apgaismojums ierīkots Raiņa ielas posmā, šeit tas darbojas ekonomiskajā sistēmā — lampas deg trijos balstos. Izgaismota Aizkalnes Romas katoļu baznīca. **Līču** ciematā līdz šim bija tāda sistēma, ka kopīgais apgaismojums ar slēdzi pagasta administratīvā centra ēkā tika ieslēgts un izslēgts. Par ciemata galvenās ielas apgaismošanu jautājums tiks risināts novada domē, jo sakarā ar pansijas izbūvi sāksies centra ēkas rekonstrukcija. **Pelēcu** un **Saunas** pagasti līdz gada beigām strādā ar savu budžetu, tāpēc Pelēcu un Priekuļu ciematu apgaismojuma jautājumi pagaidām vēl nav nonākuši Preiļu novada domes kompetencē.

Riebiņu novadā visu nakti izgaismotas Riebiņu, Pieniņu, Galēnu, Rušonas katoļu baznīcas, pareizticīgo lūgšanu nams Riebiņos. Kā gaismas salīņa nakts tumsā staro arī Rušonas pamatskola, kura nule veiktajā renovācijas procesā ieguvusi arī ārējā apgaismojuma iekārtu. Riebiņu novada domes izpilddirektora vietnieks tehniskajos jautājumos Juris Leicis stāstīja, ka novada centrā — Riebiņos — ielas ir gaišas visu nak-

ti. Savukārt pagastu centros — Siļukalna, Galēnu, Silajāņu, Stabulnieku ciematos — ielu apgaismojums līdz šim ieslēgts tajos vakaros, kad vietējā kultūras namā notika sarīkojums. Paredzams, ka novada dome drīzumā skatīs jautājumu par apgaismojuma režīmu ziemas periodā. Tiek prognozēts, ka, sākot ar novembri (kad veikta pāreja uz ziemas laiku), ciematu ielas tiks apgaismotas vakaros no pulksten 17.00 līdz 24.00 un rītos no 05.00 līdz 08.00. Līdz krīzes laikam ciematu ielas bija gaišas visu nakti.

Līvānos, sākot ar 1. septembri, apgaismojums tiek ieslēgts pulksten 21.00 un deg līdz pusnaktij. Pilsētā izgaismots viens objekts — Atbrīvošanas piemineklis. Kā informēja novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Indra Artemjeva, pēc tam, kad būs pienācis rēķins par izmaksām septembrī, dome lems par turpmāko apgaismojuma režīmu. Pirms krīzes pilsētas apgaismojums tika regulēts automātiski, tas ieslēdzās, kad sāka tumst, un izslēdzās, kad kļuva gaišs. Pagājušajā pavasarī tika ieviests taupības režīms, kad stundu pēc pusnakts apgaismojumu līdz pulksten četriem rītā izslēdza. Savukārt novada ciematu centros apgaismojuma režīmu nosaka teritoriālās pārvaldes.

Vārkavas novada ciemati slīgst tumsā. Kā informēja novada domes izpilddirektors Elmārs Sparāns, izgaismoti divi objekti ar kultūrvēsturisko nozīmi — Vārkavas Romas katoļu baznīca un Vārkavas muižas pils. Apgaismojums ierīkots Pilišķu kapsētā, tas tiek ieslēgts pēc vajadzības. Ciematos kolhozu laiku apgaismojuma iekārtas novecojušas un kļuvušas nelietojamās.

L.Rancāne

Valsts zemes dienesta strukturālās izmaiņas Preiļu biroju neskar

No 1. septembra Valsts zemes dienestā (VZD) veiktas strukturālas izmaiņas — reorganizētas astoņas reģionālās nodaļas, to vietā izveidojot piecas. Patīkamā ziņa, ka VZD Latgales reģionālās nodaļas Preiļu biroja darbu tās neskar, «Novadnieku» informēja Preiļu biroja vadītājas vietniece Genovefa Miglāne.

Turpmāk VZD būs pa vienai reģionālajai nodaļai Kurzēmē, Zemgalē, Rīgā, Vidzemē un Latgalē. Latgales reģionālās nodaļas centrs atradīsies Rēzeknē un darbosies biroji Daugavpilī, Krāslavā, Balvos, Ludzā, kā arī **Preiļos**. VZD uzsver, ka strukturālo izmaiņu dēļ klientu apkalpošanas kvalitāte necietīs, jo reģionā apkalpošanas vietas paliek līdzšinējās, arī pakalpojumus varēs pasūtīt un saņemt normatīvajos aktos noteiktajā līdzšinējā kārtībā.

VZD Latgales reģionālās nodaļas Preiļu biroja vadītājas vietniece G.Miglāne pastāstīja, ka darbs bez izmaiņām ritēs līdz gada beigām, ar nākamgad nekādas pārmaiņas neesot gaidāmas. Pašlaik birojā strādā 10 kadastra darbinieki un divi speciālisti būvju kadastrālajā uzmērīšanā. Pēdējais štatu samazinājums bijis šī gada jūlijā. Biroja darbinieki šovasar, īpaši augusta beigās, piedzīvojuši zemes izpircēju pasūtījumu *bumu*. Tomēr ne visi ir paspējuši līdz 31. augustam dokumentu lietas nokārtot, tāpēc termiņi pagarināti.

VZD Latgales reģionālās nodaļas Preiļu biroja darba laiki ir līdzšinējie un piemēroti klientu prasībām. Pirmdienās apmeklētāji tiek pieņemti no pulksten 9.00 līdz 12.00 un no 14.00 līdz 18.00; otrdienās no pulksten 13.00 līdz 17.00; trešdienās un ceturtdienās no pulksten 9.00 līdz 13.00 un piektdienās no pulksten 8.00 līdz 12.00.

Pēc sporta nodarbībām nomirst Līvānu 1. vidusskolas 4. klases skolēns

LETA. Trešdien 9. septembrī pēc sporta nodarbībām skolā nomiris kāds Līvānu 1. vidusskolas 4. klases skolēns, informēja Līvānu 1. vidusskolas direktore Maija Skudre.

Kā pastāstīja Skudre, pēc fizikālās nodarbības pirms plkst. 11.00 zēns esot savam klasesbiedram sacījis, ka viņš jūtoties slikti un tāpēc piesēdis uz kāpnēm. Pēc kāda brīža zēnu saļimušu uz kāpnēm ieraudzīja kāda skolotāja.

«Lai gan neatliekamā medicīniskā palīdzība ieradās ļoti ātri, zēna dzīvību vairs neizdevās glābt. Viņš nomira skolotājas rokās,» sacīja Skudre.

Līvānu 1. vidusskolas direktore pastāstīja, ka trīs iepriekšējos mācību gadus zēns bija atbrīvots no sporta nodarbību apmeklēšanas.

«Atbrīvošanas no sporta nodarbībām iemesls, iespējams, bija iedzimta sirdskaite, bet pašlaik es varu arī kļūdoties un zēna mātei par iespējamajiem nāves cēloņiem arī neprasišu. Klasei, kurā mācījās zēns, bija pirmā fizikālās stunda. Šogad no tām viņš nebija atbrīvots,» sacīja skolas direktore un piebilda, ka notikušais ir šokējis visu skolu — gan pedagogus, gan skolēnus.

Ar 4. klasi tuvākajā laikā sāks strādāt psihologs.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Valdībai budžets Saeimā būs jāiesniedz līdz 31. oktobrim

Saeima ceturtdien atļāva valdībai iesniegt budžetu parlamentā līdz 31. oktobrim, nevis 1. oktobrim, kā to iepriekš paredzēja Budžeta un finanšu likums. Tiesa, deputāti šo lēmumu atbalstīja tikai ar iebildumiem. Piemēram, Tautas partijas Saeimas deputāts Vents Armands Krauklis deputātiem sacīja, ka budžeta iesniegšanas termiņa pagarinājums ir pieļaujams ar nosacījumu, ka turpmāk nekāda pagarinājuma nebūs. «Mūsu iekšējās bažas ir tādas, ka, atbalstot šo lēmumu, budžeta projekts varētu tikt iesniegts vēl vēlāk, un tas gan nav pieļaujams,» teica Krauklis. Pēc viņa teiktā, tagad ir jābūt ļoti stingram budžeta pieņemšanas grafikam. Savukārt Saeimas Budžeta un finanšu komisijas vadītājs un premjera Valda Dombrovska partijas «Jaunais laiks» biedrs Guntis Bērziņš norādīja, ka budžeta nodošanas termiņš par mēnesi ir pagarināms vairāku iemeslu dēļ. Pirmkārt, ir nepieciešams sagaidīt datus par situāciju Latvijas ekonomikā pēc trešā ceturksņa, kas noslēdzas septembra izskaņā, otrkārt, septembra beigās Latvijā notiks Starptautiskā Valūtas fonda un Eiropas Komisijas misija, treškārt, lai sagatavotu budžeta projektu, būs jāveic apjomīgs darbs. Deputāti budžeta iesniegšanas kārtību atbalstīja divos lasījumos steidzamības kārtā, un to atbalstīja visi koalīcijas deputāti. Grozījumi likumā par budžetu un finanšu vadību nosaka, ka līdz 31. oktobrim valdībai Saeimā būs jāiesniedz budžeta projekts, kā arī vidējā termiņa makroekonomiskās attīstības un fiskālās politikas ietvars. Jau ziņots, ka nākamā gada budžetu salīdzinājumā ar 2009. gadu, būs jāsamazina par 500 miljoniem latu.

Algas par septembri pedagogi saņems savlaicīgi

Nākamajā nedēļā Izglītības un zinātnes ministrija (IZM) visiem novadiem un republikas pilsētām pārskaitīs finansējumu, kas nepieciešams septembra pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātājam iemaksām, tāpēc gan avansa maksājumi, gan algas par septembri pedagogi saņems ierastajā kārtībā un savlaicīgi, portālu «Delfi» informēja IZM. Līdz šī gada 8. septembrim visas pašvaldības IZM iesniegušas precīzu informāciju par skolēnu skaitu novada vai pilsētas izglītības iestādēs, un IZM šobrīd veic datu apkopšanu un precīzē aprēķinus, lai, kā katru gadu, pārskaitītu pedagogu darba samaksai paredzēto finansējumu pašvaldībām. Sākot ar 2009. gada 1. septembri, pedagogu algas tiek aprēķinātas pēc jaunās finansēšanas kārtības «nauda seko skolēnam» — saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem «Kārtība, kādā aprēķina un sadala valsts budžeta mērķdotāciju pašvaldību vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības iestāžu pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātājam iemaksām». Saskaņā ar likumu «Par valsts budžetu 2009. gadam» pedagogu darba samaksai paredzētais finansējums šī gada astoņiem mēnešiem — no 1. janvāra līdz 31. augustam — ir pārskaitīts pašvaldībām, un tām izglītības iestādēm, kurām aizkavējušās algas izmaksas par augustu, pēc skaidrojuma jāvērsas savās pašvaldībās.

Latvijā būs atzīmējama Tēvu diena

Saeimas deputāti atbalstīja priekšlikumu 1. septembrī nodēvēt un atzīmēt par Zinību dienu, savukārt septembra **otro svētdienu — par Tēvu dienu**, leceri noteikt Tēvu dienu par atzīmējamu dienu izteica nu jau likvidētā Bērnu un ģimenes ministrija. Pēc tās veiktas aptaujas datiem, Tēva dienas ieviešanu atbalstīja 137 748 cilvēki, kas bija 92,25% no visiem balsojušajiem. Latvijā jau tiek atzīmētas Mātes diena un Ģimenes diena, kas abas ir maijā, savukārt 8. martā liela daļa sabiedrības svin Starptautisko sieviešu dienu. Šī diena būs laba iespēja atcerēties, ka bērnam vislabāko audzināšanu un pieredzi var dot māte kopā ar tēvu — katrs ar savu unikālu dzīves skatījumu, emocijām un attieksmi. Tēva dienai ir jau simts gadu ilgas tradīcijas un to atzīmē daudzviet pasaulē, tostarp ASV, Vācijā, Lietuvā un Igaunijā.

Sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Priekļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307056, mob. tel. 29410288 (redaktorei), 65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana), 65307058, 65307059 (žurnālistiem). Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (otrdien, piekdien).

Tēva mājās garoza gardāka nekā svešās mājās cepetis.

Latviešu paruna

Bijušā Preiļu rajona iedzīvotāji šogad paliek BEZ pārtikas pakām, tādās saņems nākamgad

Latvijā uzsāka pārtikas produktu — galvenokārt dažādu putrainu — izdalīšana trūcīgām personām. Tas tiek darīts, pamatojoties uz 2008. gada pavasari valdības apstiprinātajiem Ministru kabineta noteikumiem «Kārtība, kādā tiek administrēti un uzraudzīti tirgus intervences pasākumi augkopības un lopkopības produktu tirgū, īstenojot Eiropas Komisijas (EK) programmu vistrūcīgākajām personām».

Baidījās uzņemties atbildību?

Tomēr bijušā Preiļu rajona teritorijā esošajos piecos novados pārtikas pakas trūcīgie iedzīvotāji šogad nesaņems. Latvijas Sarkanā krusta (LSK) Preiļu komitejas izpilddirektore **Viktorija Upeniece** «Novadniekam» atzina, ka informācija par personām, kam šogad būs vajadzīga šāda veida palīdzība, bija jāpieteic jau pirms gada, taču pašvaldību sociālie dienesti nav izrādījuši ieinteresētību. Patlaban tiek gatavoti saraksti nākamajam gadam. Pārtikas pakas saņemšanai pieteikušies **Preiļu, Riebiņu un Vārkavas novadi**. Sarakstu sastādīšana vēl nav pabeigta pilnībā, bet tiek prognozēts, ka Preiļu novadā šādu palīdzību saņemtu 550, Riebiņu novadā — 457, Vārkavas novadā — 120 trūcīgas personas, informēja Viktorija Upeniece.

LSK Preiļu komitejas vadītāja **Ineta Anspoka** apstiprināja izpilddirektorei teikto. Pagājušajā gadā neveiksmīgs bija mēģinājums trūcīgajiem izsniegt miežu putrainus. Tos piegādāja lielos maisos, bija vajadzīgi darbinieki, kas sasver, telpas glabāšanai, līdzekļi transportēšanai. Savu lomu nospēlēja arī tas, ka ritēja pirmsvēlēšanu gads, daudziem pagastiem priekšā bija apvienošanās, sociālie darbinieki baidījās uzņemties atbildību par lietām, kas būs jārisina jau novada sastāvā, šādi situāciju, kuras rezultātā šogad bijušā rajona teritorijā trūcīgie palikuši bez palīdzības pakām, skaidroja Ineta Anspoka. Bez tam jāņem vērā, ka Sarkanā krusta darbinieki strādā brīvprātīgi un netiek atalgoti, bet šajā pasākumā jāiegulda liels organizatoriskais darbs. Varbūt pietrūka uzstājības, informējot pašvaldības, bet tajā pašā laikā arī sociālajiem dienestiem jāizrāda lielāka interese par palīdzības, par ko šajā gadījumā nav jāmaksā, sniegšanu iedzīvotājiem, viņa teica.

Nebija operatīvas rīcības

Latvijas Sarkanā krusta (LSK) Jēkabpils komitejas Līvānu nodaļas brīvprātīgā darbiniece **Otilija Rudzāte** sarunā ar žurnālistiem izteica kritiku LSK adresē. Jau gada sākumā sagatavojām

sarakstus ar trūcīgiem cilvēkiem, kam nepieciešama pārtika, bija atrastas telpas, kurās pārtikas pakas izdalīt, vienojamies ar pagastu pārstāvjiem, kas pakas nogādātu lauku teritorijā dzīvojošiem cilvēkiem, stāstīja Otilija Rudzāte, bet diemžēl izrādījies, ka pakas saņemsim tikai 2010. gadā. Neviens neesot informējis, ka tādiem sarakstiem vajadzējis tapt jau pērnajā gadā. Tad novada trūcīgie iedzīvotāji pārtikas pakas būtu saņēmuši jau visu šo gadu. Tagad ar skaudību lasot avīzēs vai skatoties televīzijā, kā citās vietās nabadzīgajiem ļaudīm tiek dalīta pārtika. Iespējams, ka šāda kavēšanās radusies sakarā ar Jēkabpils nodaļas vadītājas maiņu, sprieda Otilija Rudzāte.

Līvānu novadā sarakstos pārtikas saņemšanai bija iekļautas vairāk nekā 400 personas, par kuriem informāciju sniedzis pašvaldības sociālais dienests. Tagad saraksti jāgatavo no jauna, jo situācija gada laikā mainījies. Vai tiešām līdzekļu piešķiršana šim mērķim ir tik sarežģīta, ka tam vajadzīgs vesels gads, un vai finansējuma apmēru gada laikā pāris reizes nevarētu koriģēt, lai operatīvi sniegtu palīdzību cilvēkiem, kas nonākuši bezizejā, teica Otilija Rudzāte. Viņa arī atzina, ka nepārdomāta bija ideja par miežu putrainu dalīšanu trūcīgajiem, kas tika organizēta pērn. Putrainiem nebija piekrišanas, taču baltmaizes izsniegšana trūcīgajiem pirms diviem gadiem gan tika uzņemta ar pateicību. Līvānu novada trūcīgie labprāt saņēma maizi, tā nekad nav palikusi pāri. Par to, ka daudzi cilvēki nonākuši galīgā trūkumā, Otilija Rudzāte ir pārliecinājusies no personīgās pieredzes. Meitenes, iedodiet ēst, — ar šādu lūgumu pie Sarkanā krusta pārstāvēm griežies ne viens vien cilvēks.

Novada trijos pagastos bezmaksas pārtiku saņem

Aglonas novada sociālā dienesta vadītājas vietniece **Ārija Perševica** «Novadniekam» stāstīja, ka bijušā Krāslavas rajona trijos — Šķeltovas, Grāveru un Kastuļinas — pagastos, kas apvienojās ar Aglonas pagastu, pārtikas pakas trūcīgajiem cilvēkiem tiek dalītas jau šogad. Viņi tās saņem reizi mēnesī. Ārija Perševica nevarēja pateikt, kāpēc šādu paku saņemšana netika organizēta arī Aglonas pagastā. Iepriekšējos gados pārtikas dalīšanu trūcīgajiem sadarbibā ar Sarkanā krusta bija uzņēmusies Aglonas bazilika, viņa stāstīja. Kādu iemeslu dēļ tas pārtraukts, neesot zināms. Tagad tiek gatavoti trūcīgo personu saraksti, lai nākamgad visā novada teritorijā trūcīgajiem iedzīvotājiem būtu iespēja saņemt Eiropas Komisijas apmaksātos produktus. Aglonas novads tos saņems sadarbibā ar Latvijas Sarkanā krusta Krāslavas komiteju, ar kuru sadarbojas jau trīs novada pagasti.

Paka maksā 1,88 latus

Šogad EK piešķirusi 60 reizes lielāku finansējumu (2,1 miljonu latu) nekā pagājušajā gadā. Pērn tika izdalīti miežu putraini. Šogad līdz gada beigām tiks izdalītas pakas 44 083 trūcīgām personām. Viena paka sastāv no viena kilograma makaronu, 0,5 kilogramiem auzu pārslu, 0,5 kilogramiem četrgraudu pārslu, 0,4 kilogramiem pankūku miltu un 0,4 kilogramiem piena pulvera. Pakas kopējais svars ir 2,8 kilogrami, tā maksā 1,88 latus. Paredzēts, ka Latvijā būs 255 pārtikas paku izdales vietas. Tās dalīs labdarības organizācijas, viena no tām — Latvijas Sarkanais krusts.

L.Rancāne

Veselības ministre cer uz pašvaldību atbalstu papildu finansējuma medicīnai piešķiršanai

Tieši pirms nedēļas, 4. septembrī, pēc Latgales plānošanas reģiona Attīstības padomes priekšsēdētāja Andra Vaivoda uzaicinājuma Daugavpilī bija ieradušies veselības ministre Baiba Rozentāle un Veselības ministrijas valsts sekretāra vietnieks Juris Bundulis. Ar viņiem tikās Latgales pašvaldību vadītāji, reģiona slimnicu vadītāji un Veselības obligātās apdrošināšanas valsts aģentūras Latgales nodaļas vadība. **Tikšanās pamattemats — diskusija par situāciju veselības aprūpes sistēmā, pēdējās izmaiņas veselības aprūpes finansēšanas un organizēšanas kārtībā.**

Lūdz palīgā pašvaldības

«Mēs varam taisīt kādus gribam strukturālus un kādas gribam pārorientācijas. Pie pašreizējā finansējuma nevar runāt par šodienas prasībām atbilstošu medicīnas līmeni,» ministres teikto citē LETA. B. Rozentāle arī atzina, ka ciņā par papildu finansējuma piešķiršanu medicīnai viņai ļoti svarīgs esot arī pašvaldību atbalsts, jo viena no pašvaldību svarīgākajām funkcijām ir nodrošināt veselības pakalpojumu pieejamību iedzīvotājiem.

Lai gan pēdējo gadu laikā medicīnu reģionos bija izdevies daudz maz sakārtot, pie tik krasa finansējuma samazinājuma saglabāt to pienācīgā līmenī nav iespējams. Salīdzinājums ir dramatisks. Tā statistikas dati liecina, ka medicīnas finansējums Beļģijā ir 4000 eiro (2800 latu) vienam cilvēkam, Zviedrijā un Dānijā — nepilni 4000 eiro. Latvijā šis finansējums ir vien nepilni 200 eiro (140 latu), reķinot uz vienu cilvēku jeb aptuveni 20 reizes mazāks. Divas reizes mazāks tas ir arī salīdzinājumā ar kaimiņiem igauņiem.

Septembrī un oktobrī papildu finansējumu slimnīcām izdevies atrast, pārbidot finanšu plūsmas. Taču tas ir īslaicīgs risinājums, jo tagad ir jāatrod nauda novembrim un decembrim. Ja to neizdosies iegūt, slimnīcas (arī tās nedaudzās, kas Latvijas reģionos palikušas) medicīnisko palīdzību vairs nevarēs sniegt.

Prioritāte — neatliekamā palīdzība

Latgalē medicīnas aprūpe ir sevišķi smagā situācijā, jo daudzi cilvēki nav spējīgi apmaksāt saņemtos pakalpojumus. Krasi samazinājušās arī Latgales reģiona iedzīvotāju iespējas saņemt nepieciešamo medicīnisko aprūpi, jo īpaši iespējas ārstēties stacionārajās slimnīcās. Netiek nodrošināta veselības aprūpes pakalpojumu teritoriālā pieejamība. Tās ir būtiskākās lietas, ko veselības ministrei tikšanās laikā uzsvēra plānošanas reģiona Attīstības padomes priekšsēdētājs Andris Vaivods, «Novadnieku» informē plānošanas reģiona preses sekretāre Zane Ločmele.

Pēc ministres B. Rozentāles teiktā, nozares prioritāte pašlaik ir, lai ierobežotajās finanšu apstākļos pacientiem tiktu nodrošināta neatliekamā medicīniskā palīdzība līdz slimnīcai un slimnīcā, lai pēc iespējas tuvāk iedzīvotājiem tiktu atvērti jauni neatliekamās palīdzības brigāžu punkti. Tiek apzinātas neatliekamās medicīniskās palīdzības saņemšanas iespējas daudzprofilu reģionālajās slimnīcās, kurās neatliekamā medicīniskā palīdzība tiek nodrošināta 24 stundas diennaktī. Dienas stacionāros darbosies traumpunkti. To darbības nodrošināšanai tiks atvēlēti 14 000 latu mēnesī.

SIA «Rēzeknes slimnīca» valdes priekšsēdētājs Jānis Jukna slimnicu apvienību veidošanas ideju uzskata kā bezjēdzīgu, jo, apvienojoties reģionālajām slimnīcām un bijušajām lokālajām slimnīcām, kurām finansējums samazināts pat par 80%, lielās slimnīcas kļūst par sava veida donoriem. Tādējādi samazinātos izaugsmes iespējas gan vieniem, gan otriem. Agri vai vēl, bet vajadzēsot domāt par mazo slimnicu likvidāciju.

Sola «sociālās drošības spilvenu»

Finanšu ministrija lēš, ka Latvijā tuvākajā laikā trūcīgo personu skaits varētu sasniegt 240 tūkstošus. Lai mazinātu sociālo spriedzi, no šī gada 1. oktobra paredzēts trūcīgām personām, kurām ir pašvaldību apstiprināta izziņa par trūcīgās personas statusu, kompensējamajiem medikamentiem piešķirt 12,5 miljonus latu ceturksni.

Valsts šobrīd arī garantē, ka lokālajās slimnīcās saglabāsies dienas stacionārā aprūpe, savukārt, ja cilvēkam būs nepieciešamība uzturēties stacionārā arī pa nakti, tad nakšņošanu un ēdināšanu segs Eiropas Sociālais fonds (ESF). Tāpat tiks segti pacientu līdzmaksājumi 50% apmērā. Tas varētu būt sava veida «sociālās drošības spilvens», kuram no ESF tiks piešķirti 8,2 miljoni latu ceturksni.

Veselības ministrija plāno, ka Latvijā veiksmīgi tiks ieviesta un attīstīta mājas aprūpe. Tās vajadzībām šobrīd tiek piešķirts finansējums 8,26 latu apmērā viena slimnieka vienreizējai aprūpei mājās. Tikšanās laikā pašvaldību un slimnicu vadītāji iebilda, ka mājas aprūpi laukos nepieciešams finansēt ar lielāku summu, jo ir jāņem vērā lielie attālumi un arī dzīves apstākļu specifika. Ministrei tika ieteikts pārskatīt finansējuma lielumu par vienu vizīti — pilsētās 8,26 latu, bet laukos — 10 latu.

Slimnicu un pašvaldību vadītāju viedokļi

Latgales slimnicu un pašvaldību vadītāji ministrei izteica viedokli, ka gatavi veidot slimnicu apvienības, nodrošināt nepieciešamo medicīnas pakalpojumu sniegšanu iedzīvotājiem, ja vien valsts pārūpēsies un sniegs adekvātu finansējumu. Pretējā gadījumā arī slimnicu apvienības nespēs darboties — agri vai vēl uotiks ārstniecības iestāžu slēgšana.

Atšķirīgu viedokli par slimnicu apvienību veidošanu «Novadniekam» izteica Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs. «Preiļu, Krāslavas un Daugavpils slimnicu dibinātāji vienojušies par šo triju medicīnas iestāžu apvienības veidošanu (informācija «Novadnieka» 1. septembra numurā — red.). Tagad būtiskākais ir izvērtēt, kādu specializāciju un profilu katrai no slimnīcām saglabāt atbilstoši pašreizējam finansējumam, tā rodot iespēju variēt arī ar speciālistiem. Tā ir iespēja izvairīties no bankrota, jo, piemēram, Preiļu slimnīcai parādi ir ievērojami. Salīdzinoši to apjoms ir tikpat liels kā Daugavpils slimnīcai, kuras apgrozījums tajā pašā laikā ir krietni lielāks.»

A. Adamovičs uzsvēra, ka MK iesniegtā projekta ietvaros tiek solīts arī sniegt atbalsts katrai slimnīcai, kas veido apvienību, 500 000 latu apjomā gan medikamentu, gan pakalpojumu apmaksai. «Ja mums ar Daugavpili un Krāslavu neies kopā, jebkurā brīdī no apvienības varēsīm izstāties, bet tadā gadījumā Preiļu slimnīca zaudēs savu pašreizējo statusu un kļūs par aprūpes slimnicu ar dienas stacionāru, traumpunktu un neatliekamās palīdzības brigāžu punktu, kā arī tā saukto viesnīcu, kurā varēs nakšņot pacienti, kas ieradusies no lauku teritorijām un vakarā nevar atgriezties mājās,» apvienības nepieciešamību pamatoja Preiļu novada domes priekšsēdētājs. Kā viens no SIA «Preiļu slimnīca» dibinātāju pārstāvjiem, A. Adamovičs atzina, ka dzīvot atsevišķi tāpat kā līdz šim Preiļu slimnīca pašlaik nevar atļauties: «Izmaksas ir ļoti augstas, valsts finansējums — nepietiekams. Tas būtu tikai dažu mēnešu jāutājums, kad nāktos slimnicu slēgt. Pie tam noteiktie kritēriji — gadā pieņemt 400 dzemdības un ārstēt 7000 pacientus — lokālās daudzprofilu slimnīcas pastāvēšanai mums nav izpildāmi.»

24 stundu neatliekamā palīdzību sniedz 20 slimnīcas

No 1. septembra 24 stundu neatliekamā medicīniskā palīdzību visos piecos plānošanas reģionos sniedz 20 slimnīcas, informē LETA.

Šādu kārtību nosaka grozījumi noteikumos par veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtību.

Latgales plānošanas reģionā neatliekamā palīdzību sniedz trīs slimnīcas — Daugavpils reģionālā slimnīca, Rēzeknes slimnīca un **PREIĻU slimnīca**. Šīs slimnīcas nodrošina neatliekamā palīdzību visu diennakti, tajās ir ķirurģijas, dzemdību, ginekoloģijas, terapijas un pediatrijas nodaļas.

Specializētos pakalpojumus reģionā sniedz Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca. Tikai par ambulatorās aprūpes sniegšanu no 1. septembra tiek slēgti ligumi ar Dagdas slimnicu, Latgales novada rehabilitācijas centru «Rāzna», **LIVĀNU slimnicu**, Varakļānu slimnicu un Viļakas slimnicu.

Dzīvē kā anekdotē jeb Asarišu nedienas

Dzīvē, nūdien, ir kā anekdotē, bet anekdotē — kā dzīvē. Vismaz pie mums, Latvijā. Iepriekšējās valdības ministri pērnā gada decembrī sākuši, bet tagadējie joprojām turpina glābt valsti un tautu no krīzes. Kā viņiem (ne)sanāk, paši redzam. Cik ietaupīts, tik iztērēts, un labuma nekāda. Ak, banku sektors taču stabils (kā gan nebūs stabils, ja daudzi simti miljonu iekšā sabāzīti). Bet tas arī vienīgais, jo visādā citādā ziņā, neskatoties uz solījumiem, ka ārzemju aizdevumu miljardi mūs glābs, varam justies kā tādi asariši anekdotē.

Sēdēja reiz vecītis pie upes. Makšķerēja. Pagāja stunda, pagāja divas, nekas neķērās. Beigās viņam izdevās noķert sīku asariši.

Nu, vai zini... Ka neiet, ta neiet, nosprieda vecītis. Attaisīja līdzpaņemto polšu un izdzēra. Protama lieta, vienu malķu ielēja arī asarītim, mutē iebāza maizes gabaliņu un atlaida upē. Joka pēc iemeta makšķeri vēlreiz — ja nu tomēr sāk ķerties. Tavu brīnumu, patiešām sākās varena cope. Vilka krasā vienu zivi pēc otras, vienu pēc otras. Kad gāja mājās, divi spaini pilni ar zivīm. Bet tās, spaini saspiedušās: «Asaris, maita, mūs piemānīja, sak, dod dzert, dod uzkost un vēl atlaiž...»

Vai tad ar mums nav tāpat? Esam uzsēdināti uz tik pamatīga Starptautiskā Valūtas fonda āķa, ka ne bērni, bet vēl mazbērni vaļā netiks.

Saziņas līdzekļos ar apskaužamu regularitāti sabiedrībai tiek pasniegta informācija par to, kā aug bezdarbnieku rindas. Skolotāji — bez darba, mediķi — atlaisti, policisti — to, izrādās, arī par daudz, nemaz nerunājot par sīkajiem asarišiem dažādos uzņēmumos, veikalos un sīkās ražotnēs, kas tiek aizvērtas viena pēc otras. Vienīgi birokrātijai (formāla, hierarhiski veidota pārvaldes iestāžu varas sistēma; ierēdņu vara — tā skaidrots svešvārdu vārdnīcā) nekas neņem, tā jūtas kā vārpata, kurai no sīkākās saknītes nāk gluži sprausnas atvases. Šajā sakarā vēl vien anekdote iz dzīves.

Uzcēla tiltu. Konstatēja, ka bērni apzīmē margas, kāds izsit lukturus. Nolēma noalgot sargu. Bet nav neviena, kas sastādītu darba grafiku, rūpētos par specapgērbu, pieskatītu, lai sargs nedzer darba laikā. Noalgoja priekšnieku. Bet nav neviena, kas nodarbotos ar grāmatvedību. Noalgoja grāmatvedi. Nav kam nodarboties ar kadriem. Pienēma personāla vadības speciālistu. Beidzot, lai būtu kāds, kas visus uzrauga, pieņēma arī direktoru.

Uzcēla administratīvo ēku. Viss it kā normāli, bet iestādei nav nosaukuma. Vērsās ar iesniegumu ministrijā, tā šo jautājumu virzīja izskatīšanai valdībā. Valdība lēma — būs «Tilta drošības departaments».

Te pēkšņi — krīze. Atgriezās direktors no ministrijas un saka — likuši samazināt izdevumus. Ko darīt? Savācās kopā visa administrācija, apsprieda taupīšanas iespējas, nobalsoja un atlaida no darba sargu.

Atkal trāpīts desmitniekā. Tāds pats melnais humors, runājot par skolām, skolniekiem un pedagogiem. Kamēr pašvaldības savos budžetos rēķina iestāžu uzturēšanai nepieciešamās summas, kamēr valsts solītā nauda sākusi sekot skolēniem un nav zināms, vai tā pa ceļam kaut kur birokrātijas džungļos nenomaldīsies kā neattapīga sēpota ja rudenīgā mežā, skolās tiek izstrādāti jauni noteikumi taupības laikiem.

Būšot jātaupa krits, tāpēc garākas formulas par mc² uz tāfeles rakstīt nedrīkst. Pildbumbas turpmāk būšot jāpilda tikai ar pērno kūlu, jo tā neko nemaksā un pavasari nebūs jāsvilina nost. Lai skolās ietaupītu elektroenerģiju, sporta nodarbībās visi audzēkņi darbinās velotrenažierus, kuri aprīkoti ar dinamo. Lai taupītu atzīmes, skolēnu vērtēšanai tiks izmantoti tikai divi vērtējumi — gudrs un mulķis. Pusdienas skolas ēdnīcā īpašā loterijā katru dienu varēs laimēt pieci skolēni. Lai skolēniem vairs nevajadzētu tik daudz grāmatu, lasīt mācīs tikai vidusskola.

Bez šaubām, daļa taisnības teiktajā ir. Tomēr, ja spējam jokot, tad taču vēl esam dzīvi.

Ilgstošiem bezdarbniekiem būs iespēja strādāt un nopelnīt ar Eiropas Sociālā fonda atbalstu

Ilgstoši bez darba palikušajiem cilvēkiem, kam vairs netiek izmaksāts bezdarbnieka pabalsts, ir iespēja piedalīties jaunajā nodarbinātības pasākumā «Darba praktizēšanas pasākumu nodrošināšana pašvaldībās darba iemaņu iegūšanai un uzturēšanai», ko līdzfinansē Eiropas Sociālais fonds (ESF), bet isteno Nodarbinātības valsts aģentūra.

Ikvienam bezdarbniekam, kurš strādās pašvaldības iekārtotā darba vietā, par pilna laika darba praksi (40 stundas nedēļā) mēnesī būs iespēja saņemt stipendiju 100 latu apmērā. No šīs summas netiks ieturēti nodokļi, kā arī sociālās apdrošināšanas iemaksas. Tikš saglabāts arī bezdarbnieka statuss. Bezdarbniekiem tiks piedāvāts mazkvalificēts darbs no divām nedēļām līdz sešiem mēnešiem. Priekšroka, pieņemot darbā, būs tiem, kuri bez darba ir jau vairāk nekā sešus mēnešus.

Kā informē Nodarbinātības valsts aģentūras (NVA) Preiļu filiāles koordinējošā eksperte Ive-

ta Gribuste, novads, kas izveidojušies bijušā Preiļu rajona teritorijā, nodarbinātības pasākumu paredzēts uzsākt 15. septembrī. Pašvaldībām bija sadalītas kvotas darbavietu izveidošanai atbilstoši bezdarba līmenim attiecīgajā novadā. Teritorijā, ko apkalpo Preiļu filiāle, bija paredzētas 815 darba vietas. Tomēr vietējās pašvaldības pieteikušas daudz vairāk darba vietu, tāpēc no Labklājības ministrijas pienākusi informācija, ka Preiļu filiālei kvotu skaits palielināts. Vērā ņemts arī tas, ka šajā piecu novadu teritorijā 67 procenti no bezdarbniekiem vairs nesaņem bezdarbnieku pabalstu. Līdz ar to šī projekta darbības laikā no šī gada septembra līdz 2010. gada decembrim bezdarbniekiem būs iespējas strādāt 967 darba vietās. Katram no pieciem novadiem papildus iedalītas vēl vidēji 30 darba vietas. Novadiem šīs papildus darba vietas jāizveido līdz 15. septembrim. Līdz septembra sākumam Līvānu novads bija pieteicis 90 darba vietas, kas tiks izveidotas 2009. gadā, Riebiņu novads — 68, Preiļu novads — 53, Vārkavas novads — 50, Aglonas novads — 59 darba vietas. 2010. gadā Līvānu

novads paredzējis izveidot 101 darba vietu, Riebiņu novads — 106, Preiļu novads — 159, Vārkavas novads — 100, Aglonas novads — 100 darba vietas. Tās paredzētas profesiju klasifikatora devītajā grupā noteiktajām profesijām — palīgstrādniekiem, — sētniekiem, apkopējām, strādniekiem sociālajā jomā, meža darbos.

Sākumā pašvaldības jauno projektu uzņemušas ar skepsi un neizpratni, jo nezināja, kas maksās algu darba vadītājam, kurš pārraudzīs bezdarbnieku darbu, uztraucās par nodokļu iekasēšanas formalitātēm, atzina Iveta Gribuste. Taču tagad jaunais projekts tiek vērtēts cerīgi, jo pašvaldībām, kuras piedalās šajā projektā, NVA finansiāli nodrošinās atlīdzību darba praktizēšanas vadītājam valstī noteiktās minimālās algas apmērā, ja viņš uzrauga un palīdz iestrādāties 30 bezdarbniekiem, kā arī dotāciju pie darba algas 90 latu apmērā darba praktizēšanas vietas organizatoram katrā pašvaldībā. Bez tam paredzēti līdzekļi nepieciešamā darba inventāra iegādei un nomaī, vienai darba vietai — līdz 80 latiem. Nauda tiks piešķirta arī

transporta izdevumiem — līdz 40,8 latiem uz vienu darba prakses vietu bezdarbnieka atvešanai un nogādāšanai pēc darba mājās. Tāpat līdz 20 latiem paredzēts viena bezdarbnieka veselības pārbaudei pirms darba praktizēšanas uzsākšanas.

Tagad pašvaldības šo projektu uzņem ar atzinību, jo darāmā ir daudz. Piemēram, krūmu izciršana grāvmalēs, malkas sagatavošana pašvaldību iestādēm, teritoriju, meža gabalu uzkopšana vai atjaunošana, sabiedrisko ēku remonts. Iveta Gribuste stāstīja, ka bezdarbnieka kopējais dalības ilgums pasākumā nevarēs pārsniegt sešus mēnešus gada laikā, taču gada laikā bezdarbnieks varēs rindas kārtībā piedalīties pasākumā atkārtoti. Bezdarbnieki, kuri nesaņem bezdarbnieka pabalstu un vēlas strādāt darba prakses vietās pašvaldībās, tiek aicināti NVA filiālē pieteikties dalībai pasākumā.

Vai, radot bezdarbniekiem darba vietas, netiks likvidētas tās, kurās iedzīvotāji strādā pašlaik, jo, piemēram, pašvaldībai izdevīgāk iesaistīt personu, kam algu maksā projekta ietvaros, nekā maksāt pašai? Projektā paredzēts,

ja bezdarbnieka darba praktizēšanas vieta tiek iekārtota iepriekš pastāvējušā darba vietā, tad darba attiecībām ar darbinieku, kas agrāk tika nodarbināts šajā darba vietā, ir jābūt pārtrauktām vismaz četrus mēnešus, pirms tiek parakstīts līgums ar NVA. Darba prakses vietām jābūt izveidotām pašvaldībā vai pašvaldību aģentūrās, bet tās nedrīkst būt pašvaldību uzņēmumos. Bezdarbnieki nevar būt nodarbināti ar uzņēmējdarbību saistītos darbos. Darba praktizēšanai nedrīkst būt komerciāli nolūki, tai jāsniedz labums sabiedrībai.

Kopumā, kā informē Labklājības ministrijas Darba departamenta direktors Imants Lipskis, līdz 2010. gada beigām šajā pasākumā plānots iesaistīt ap 36 000 bezdarbnieku, piedāvājot Latvijas reģionos ap 25 000 darba prakses vietu, un šādā veidā sniegt palīdzību 13 procentiem reģistrēto bezdarbnieku. Šis pasākums organizēts, sadarbojoties ar Pasaules Bankas speciālistiem un izmantojot to valstu pieredzi, kas ir bijušas līdzīgā sociālekonomiskā situācijā, kāda pašreiz ir Latvijā.

L.Rancāne

LAUKSAIMNIEKIEM

Paredz izmaiņas kredītu garantiju sniegšanas programmā

Zemkopības ministrija izstrādājusi Ministru kabineta rīkojuma projektu «Grozījumi Lauksaimniecības un lauku attīstības kredītu garantēšanas programmā 2007.-2013. gadam», ko 3. septembrī izsludināja valsts sekretāru sanāksmē.

Ņemot vērā situāciju Latvijas tautsaimniecībā, Lauksaimniecības un lauku attīstības kredītu garantēšanas programmā 2007.-2013. gadam precizēti atbalstāmie darbības veidi kredītu garantiju veidā lauku uzņēmējiem un to apvienībām.

Turpmāk LAUKSAIMNIEKI no valsts akciju sabiedrība «Lauku attīstības fonds» VARĒS SAŅEMT KREDĪTU GARANTIJAS:

- ✓ lauku saimniecību modernizācijai;
- ✓ lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšanai;
- ✓ atbalstam jaunajiem lauksaimniekiem;

✓ arodapmācībām un informācijas pakalpojumiem;

✓ lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībai un pielāgošanai;

✓ zvejas un akvakultūras pasākumiem;

✓ citiem pasākumiem lauku un lauksaimniecības attīstībai;

✓ galvnieka sniegtam galvojumam par komersantiem, kas Lauku atbalsta dienestā pieteikušies atbalstam Kopējās lauksaimniecības politikas īstenošanas pasākumos.

Tāpat izmaiņas programmā paredz, ka uz atbalstu var pretendēt visi Latvijas teritorijā darbojošies lauku uzņēmēji un to apvienības, kas atbilst Lauksaimniecības un lauku attīstības kredītu garantēšanas programmas 2007.-2013. gadam prasībām.

Rīkojuma projekts stāsies spēkā pēc tā apstiprināšanas valdībā un publicēšanas laikrakstā «Latvijas Vēstnesis».

Briselē panākts balsojums par labu Latvijas lauksaimniekiem

2. septembrī Briselē notika Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas (EESK) Lauksaimniecības, lauku attīstības un vides specializētās nodaļas sanāksme, kurā notika balsojums par Latviju un citām jaunajām dalībvalstīm nozīmīgu atzinumu — «Kopējās lauksaimniecības politikas perspektīvas pēc 2013. gada». Balsojumā izdevies panākt Latvijai pozitīvu rezultātu, «Novadnieku» informē Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomes sabiedrisko attiecību speciāliste Krista Garkalne.

Sākotnējā atzinuma tekstā Vācijas pārstāvis bija ierakstījis Latvijai un citām jaunajām ES dalībvalstīm nelabvēlīgu formulējumu attiecībā uz tiešmaksājumiem, paredzot, ka nevienlīdzīgo maksājumu sum-

mas «laika gaitā tiks vismaz daļēji izlīdzinātas». Šo definējumu bija nepieciešams mainīt, jo tas skaidri nepauzda laika periodu, no kura tiks uzsākta konkrēta darbība tiešmaksājumu izlīdzināšanai. Sadarbībā ar Igaunijas un citu valstu kolēģiem tika panākts, ka teksts mainīts sekojoši — «EESK pauz cerību, ka vēsturiski noteiktās tiešo maksājumu summas, kuru apjoms atšķiras atkarībā no uzņēmuma un dalībvalsts, pēc 2013. gada tiks izlīdzinātas.»

Tas ir vēsturisks Latvijas un citu jauno dalībvalstu lauksaimnieku organizāciju panākums, jo skaidri aicina pēc 2013. gada izlīdzināt tiešmaksājumus. Paredzams, ka atzinums tiks apstiprināts septembra beigās un tiks publicēts Eiropas Savienības oficiālajā vēstnesī.

SPECIĀLISTS IESAKA

Ar āboliem — uzmanīgi

Pašlaik dārzos pa pilnam ābolu. Nenovākti tie krīt zemē un pūst. Lopu īpašnieki cenšas kritušos ābolus izbarot lopiņiem. Vai to drīkst darīt un cik lielā apjomā?

Slaucamo govju ēdināšanā var izmantot ābolus. Tiesa, lielos daudzumos dot nav ieteicams gan paaugstinātās skābes dēļ, gan arī tāpēc, ka govju kuņģa grāmatnieku var nosprostot sēklas, tādēļ labāk serdītes izņemt.

Svaigi āboli satur 0,18 – 1,41% skābju (pārsvarā ābolskābes), tādēļ, lai novērstu nevēlamu iedarbību uz dzīvnieka organismu, barības devā jāpalielina kalcija daudzums (apmēram 100 – 150 gramu sodas diennaktī).

Latvijas Lauksaimniecības universitātes Biotehnoloģijas un veterinārmedicīnas zinātniskā institūta «Sigrā» vadošā pētniece Baiba Ošmane stāsta, ka slaucamām govīm svaigus ābolus drīkst dot apmēram piecus kilogramus dienā. Augļu izēdināšana nelielos daudzumos lopiņiem uzlabo apetīti, tādējādi pieaug arī produktivitāte.

Latvijā nav veikti pētījumi par skābētu ābolu izēdināšanu slaucamajām govīm. Tomēr, izvērtējot ābolu bioloģisko sastāvu, var secināt, ka to skābēšana un izēdināšana nav ekonomiski izdevīga, jo augļiem ir zema uzturvērtība.

«Praktiskais Latvietis»

Lai nākamgad dārzos nebūtu kaitēkļu, jārikojas šoruden

Šovasar augļu dārzos dažnedažādu kaitēkļu bija pa pilnam. Lai nākamgad varētu vieglāk uzelpot, ciņa ar kaitniekiem jāuzsāk šoruden. Ko vēl var paspēt?

Augkopības speciālisti gan teic, ka ķeramās jeb limjostas ābelēm jau bija jāuzliek agrāk. Tagad tās jāņem nost un jāsadēdzina. Ar limjostām var izķert ābelziedu smecerniekus, ābolu tinējus. No kritušajiem augļiem tie dodas ābeļu mizas spraugās pārziemot. Ja kociņam ir ķeramā josta, tinēji nokļūst šajās lamatās.

Tā kā rudens solās būt ilgs un silts, tad nezālēm dārzā jābūt izravētām un novāktām. Nezaļu puduros un zaļu kumšļos var būt savilkušies kailgliemeži, lai pārziemotu. Augsnes virskārtu un apdobs ap augļu kokiem jāuzrok, un tos kaitēkļus, kas nav paspējuši dziļāk paslēpties, apēdis putni.

Pret slimībām var cīnīties, apgriežot stipri bojātos zarus. Upeņu un ērkšķoģu krūmiem miltrasas bojātie zaru gali ir sačervēļējušies, ar krokotu mizu, mainījuši krāsu un, lai sāpnot nesaglabājas līdz pavasarim, tie visi tagad jānogriež un jāsadēdzina.

Bumbieru kraupis traumē bumbierkoķa dzinumus galus. Tie kļūst tumšāki, ar sakrokotu mizu. Kur vien tiek klāt, tos nogriež un sadēdzina. Tad nākamajā gadā būs mazāk kraupja arī uz bumbieriem.

Materiālus sagatavoja L.Kirillova

Pirmdiena, 14. septembris

LATVIJAS TV1	9.05 Amulets. 79. sērija. 10.00 Roze starp ērkšķiem. M. f. 11.55 Sirmā ēdienkaratē. 12.35 Vecās Kristīnes jaunie piedzīvojumi. M. f. 13.00 Liekais ļautājums. 14.00 Lietu daba. Igmūzības revolūcija. Dok. f. 14.50 Soli pa solim. 93. sērija. 14.50 Detektīvmēitenes. Anim. f. 15.15 Pile Dodžers. Anim. f. 15.45 Toma un Džerija piedzīvojumi. Anim. f. 16.00 Nopirkta mila. 62. sērija. 17.00 Sieviete bez pagātnes. 146. sērija. 18.00 Anna un mīlestība. 16. sērija. 18.30 Zelta drudzis. 18.45 Mīli mani mūžam. 5. sērija. 19.20 Degpunktā. 19.30 Tautas balss. 20.00 LNT ziņas. 20.25 Sporta un laika ziņas. Degpunktā. 21.05 Kamenka 5. 2. sērija. 22.05 Bezvēsts pazudušie 2. 22. sērija. 23.05 Niklita. Seriāls. 24.00 Soprano ģimene. 45. sērija. 1.00 LNT ziņu Top 10. 1.45 Nāvējošs sekss. Erotiska filma. 3.10 Trakais Maks 2. M. f. 4.50 Dzīves smieklīgākie brīži. 5.15 Sieviete bez pagātnes. 146. sērija.	19.20 Bez tabu. 19.50 TV3 ziņas. 20.20 Ugunsgrēks. 68. sērija. 21.00 Ekstrasensu cīņas 5. 22.00 C.S.I. Nujorka 5. 8. sēr. 22.55 Bīstamās māsaiņnieces 5. 2. sēr. 23.50 Nekā personīga. 0.35 Smuklūte Betija. 7. sērija. C.S.I. Maiami 5. 1.25 19. sērija. 2.15 Čilli: interaktīvs nakts šovs.	16.20 Federālais tiesnesis. 17.10 Apprecamies! 18.10 Pēdas. Seriāls. 18.55 Galdi manī! 20.00 Laiks. 21.00 Es atgriezšos. Seriāls. 22.10 Ģenerāļa Troševa karš un miers. Dok. f. 23.15 Valsts drošības aģents. Seriāls. 0.25 Nāvējošais spēks. Seriāls. 1.20 Pirmais Baltijas muzikālais kanāls.
TV 5	6.30 Džoisā Maiere. Priekā pilna dzīve. 7.00 Novonews.TV. 8.00 Izsole. 8.15 Novonews.TV. 9.00 Televeikala skatlogi. 9.15 Operatīvais pseidonims. Seriāls. 10.15 Nacionālās drošības aģents. Seriāls. 11.15 Televeikala skatlogi. 11.30 Izmeklēšanas noslēpumi. Seriāls. 12.30 Sasisto lukturu ielas. Seriāls. 13.30 Turecka maršs. Seriāls. 14.15 Televeikala skatlogi. 14.30 Stajna sieva. Seriāls. 15.15 Izsole. 15.30 Okšēri. Seriāls. 16.30 Izmeklēšanas noslēpumi. Seriāls. 17.30 Sasisto lukturu ielas. Seriāls. 18.30 Bez cenzūras. 19.30 Ziņu vakars. 20.05 Nacionālās drošības aģents. Seriāls. 21.00 Izmeklēšanas noslēpumi. Seriāls. 22.00 Zīnas 22.00. 23.30 Kriminālā Latvijā. 23.00 Bagātēji. Seriāls. 0.20 Okšēri. Seriāls. 1.10 Kriminālā Krievijā.	6.30 Džoisā Maiere. Priekā pilna dzīve. 7.00 Novonews.TV. 8.00 Izsole. 8.15 Novonews.TV. 9.00 Televeikala skatlogi. 9.15 Operatīvais pseidonims. Seriāls. 10.15 Nacionālās drošības aģents. Seriāls. 11.15 Televeikala skatlogi. 11.30 Izmeklēšanas noslēpumi. Seriāls. 12.30 Sasisto lukturu ielas. Seriāls. 13.30 Turecka maršs. Seriāls. 14.15 Televeikala skatlogi. 14.30 Stajna sieva. Seriāls. 15.15 Izsole. 15.30 Okšēri. Seriāls. 16.30 Izmeklēšanas noslēpumi. Seriāls. 17.30 Sasisto lukturu ielas. Seriāls. 18.30 Bez cenzūras. 19.30 Ziņu vakars. 20.05 Nacionālās drošības aģents. Seriāls. 21.00 Izmeklēšanas noslēpumi. Seriāls. 22.00 Zīnas 22.00. 23.30 Kriminālā Latvijā. 23.00 Bagātēji. Seriāls. 0.20 Okšēri. Seriāls. 1.10 Kriminālā Krievijā.	6.00 Labrīt, Krievijā! 10.00 Vēstis. 10.35 Pārgalvīgās māsaiņnieces. 12.10 Ciema ragana. Seriāls. 13.00 Vēstis. 13.30 Brīvaliķis Pēterburgā. M. f. 16.00 Vēstis. 16.50 Pilsetina. 17.15 Karmelīta. Seriāls. 18.05 Reiz būs mīlestība. Seriāls. 19.00 Vēstis. 19.45 Mūsdienu Pelnušķīte. Izaicināt likteni. Seriāls. 21.25 Mana sudraba bumba. 22.10 Ciema ragana. Seriāls. 23.05 Vēstis +. 23.20 Valsts robeža. 1. sērija. 0.35 Kūrorta romāns ar varu.
LĪVĀNU TELEVIZIJA	05.50 — 21.00 TV3 21.00 Jēkabpils laiks. 21.30 Nedēļa Latgalē (LRT). 22.00 Jēkabpils laiks. 22.40 — 05.50 TV3	05.50 — 21.00 TV3 21.00 Jēkabpils laiks. 21.30 Nedēļa Latgalē (LRT). 22.00 Jēkabpils laiks. 22.40 — 05.50 TV3	6.00 Labrīt, Krievijā! 10.00 Vēstis. 10.35 Pārgalvīgās māsaiņnieces. 12.10 Ciema ragana. Seriāls. 13.00 Vēstis. 13.30 Brīvaliķis Pēterburgā. M. f. 16.00 Vēstis. 16.50 Pilsetina. 17.15 Karmelīta. Seriāls. 18.05 Reiz būs mīlestība. Seriāls. 19.00 Vēstis. 19.45 Mūsdienu Pelnušķīte. Izaicināt likteni. Seriāls. 21.25 Mana sudraba bumba. 22.10 Ciema ragana. Seriāls. 23.05 Vēstis +. 23.20 Valsts robeža. 1. sērija. 0.35 Kūrorta romāns ar varu.
PBK	7.00 Labrīt! 7.30 Ziņas. 10.00 Malahovs +. 11.00 Ziņas. 11.30 Kontrolpunkts. 12.05 Saderināšanās gredzens. Seriāls. 13.00 Citas ziņas. 13.25 Saprast. Piedot. 14.00 Ziņas. 14.20 Sūrumburums. 14.40 Detektīvi. 15.20 Moderns spriedums.	7.00 Labrīt! 7.30 Ziņas. 10.00 Malahovs +. 11.00 Ziņas. 11.30 Kontrolpunkts. 12.05 Saderināšanās gredzens. Seriāls. 13.00 Citas ziņas. 13.25 Saprast. Piedot. 14.00 Ziņas. 14.20 Sūrumburums. 14.40 Detektīvi. 15.20 Moderns spriedums.	6.00 Labrīt, Krievijā! 10.00 Vēstis. 10.35 Pārgalvīgās māsaiņnieces. 12.10 Ciema ragana. Seriāls. 13.00 Vēstis. 13.30 Brīvaliķis Pēterburgā. M. f. 16.00 Vēstis. 16.50 Pilsetina. 17.15 Karmelīta. Seriāls. 18.05 Reiz būs mīlestība. Seriāls. 19.00 Vēstis. 19.45 Mūsdienu Pelnušķīte. Izaicināt likteni. Seriāls. 21.25 Mana sudraba bumba. 22.10 Ciema ragana. Seriāls. 23.05 Vēstis +. 23.20 Valsts robeža. 1. sērija. 0.35 Kūrorta romāns ar varu.

HOROSKOPS NEDĒĻAI (14.09. — 20.09.)

Auns. Neizvīriet savas prasības pārāk kategoriski pat tad, ja zināt, ka jums nepārprotami ir taisnība. Uzstājība viests vien maldīgu uzvaru saņītu, kas pēc neilga brīža būs jau pagāisusi. Taktiski pareizi rīkojoties, dabā varat aizsākt procesu ar neatgriezeniskām pozitīvām sekām.

Vēris. Veiksmīga var būt iesaistīšanās kādā novatoriskā kustībā. Ja arī ceļā gadsies kāds šķērslis, tas tikai vairos apņēmību un vitalitāti. Problēmas var sagādāt tas, ka nespēsiet izdarīt skaidru izvēli — traucēs bailes kļūsties un sport nepareizu soli. Bet atcerieties, ka reizēm — labāk darboties, nekā neko nedarīt un šaubīties.

Dvīņi. Dzīve nebeidzas pie jūsu personīgo problēmu īstenošanai, varat sarūgtināt tuvniekus. Droši metiet iespējamajam veiksmēm palīdzēt tikt pāri sarežģījumiem. Vairāk uzmanības ieteicams veikt attiecībā ar apkārtnējiem — panākumu atslēga meklējama tieši tur.

Vēzis. Pievērsdāties tikai savu personīgo problēmu risināšanai, varat sarūgtināt tuvniekus. Droši metiet iespējamajam veiksmēm palīdzēt tikt pāri sarežģījumiem. Vairāk uzmanības ieteicams veikt attiecībā ar apkārtnējiem — panākumu atslēga meklējama tieši tur.

Lauva. Apceļot nākotnes plānus, ir vērts ieklausīties intūcijas viedajos čukstos. Ja par kaut ko šaubāties, ieklausieties sevī, tas palīdzēs nokļūt uz daudzsološā zelta vidusceļa. Neatliekamas var izrādīties materiālās vajadzības, kuras bijā plānojuši apmierināt vēlāk.

Jaunava. Spītīga turēšanās pie saviem uzskatiem var sagādāt nevajadzīgas problēmas. Ja apstākļi liecina, ka jāpiekāpjas vai jāmaina plāni, nespurojieties — meklējiet iespēju pielāgoties apkārtnējo prasībām. Negaidīti situācijas pavērsieni var vairot vientuļības un nošķirtības izjūtu.

Svari. Var būt situācijas, kas prasīs ātru, izēmīgu rīcību, taču jūs nezināt kāpēc vīcināties un vilksiet garumā. Nepieļaujiet, ka savas neizlēmības dēļ nākas nožēlot garām palaistu izdevību. Uzmaucīgas domas neļaus pietiekami raiti tikt galā ar apstākļu radītajām grūtībām.

Skorpions. Ja esat neapmierināti ar padarītā darba rezultātiem un, ja liekas, ka nesat sasnieguši cerēto savām spējam. Varat stingri ievērot plānoto dienas mērķi, mierinājumu meklējiet pie draugiem — gan jau kāds mierinājuma vārdus viņiem atradīsiet. Neklusiet, pārlietu prasīgi pret sevi un šo nepilnīgo pasauli. Esiet neapmierināti ar sevi var nelābveģīgi atsaukties uz attiecībām ar tuvniekiem.

Strēlnieks. Lai apstākļu spiestiem nevajadzētu atteikties no ambicioziem plāniem, nesaubieties par savu spējam. Varat stingri ievērot plānoto dienas mērķus, bet bez pārliecības neko neparādīsiet. Nepieņemiet, ka sevi var nelābveģīgi atsaukties uz attiecībām ar tuvniekiem.

Mezāzis. Var saasināties pasaules uzvere. Daudz labāk sapratīsiet zertekstus un divdomīgus mājleņķus, kas var mainīt attiecības ar apkārtnējiem, tomēr uz strīdiem noskaņoti nebusiet. Rast nekļūdīgus lēmumus būs vieglāk, ja līdz ar apstākļu maiņu spēsiēt mainīties arī paši. Nespiežieties.

Udensvīrs. Risinot personiskās dzīves problēmas, negaidiet ietību no citiem. Jūs drīzāk pakrīzēs un pamācīs, kā pareizi dzīvot, nevis uzklausīs un uzmundrīnās. Nesterdizieties izrādīt iniciatīvu, jo ikviens neuzmanīgs solis var radīt jaunu problēmu virkni.

Zivis. Samierināties ar domu, ka arī oponentam var būt taisnība, nebūs viegli. Tomēr mēģiniet sevī rast spēku, lai varētu atrast kompromisu ar citādi domājošiem cilvēkiem. Radusos konfliktus noregulējiet jau būs grūtāk, iespējamas problēmas, kas radīsies steigas un nepacietības dēļ.

«NOVADNIEKA» KALENĀRS

Preiļu novada kultūras centrs

- 11. septembrī pulksten 21.00 Preiļu kultūras namā jauniešu diskotēka.
- 16. septembrī pulksten 14.00 Aizkaines pagasta pārvaldes zālē skaistumkūres diena.

Preiļu galvenā bibliotēka

- 18. septembrī dzejas dienu norises. Pulksten 10.00 pirmsskolas izglītības ieslēde «Pasaciņa» dzejas spēle «Rudens ceļojums», pulksten 12.00 Raiņa muzejā «Jasmūiža» sarīkojums «Kamerāboli dārzā bukšķina...». Pulksten 14.00 Preiļu 1. pamatskolas sarīkojumu zālē sākumskolēnu tikšanās ar dzejnieku Uldi Ausekli. Pulksten 15.00 Preiļu galvenās bibliotēkas lasītava pasākums «...Esmu liels, melns kāķis ar diviem spārnēm — Dzeju un Foto grāfiju», tikšanās ar dzejnieci Inguņu Būmani-Lūsi.

Līvānu novada kultūras centrs

- 11. septembrī pulksten 14.00 dzejas diena Jaunsilvas pamatskolā.
- 12. septembrī pulksten 22.00 Rožupes kultūras namā zaļumballe.

Latgales mākslas un amatniecības centrs

- Līdz 30. septembrim mākslinieces Silvas Linartes gleznu izstāde «Caur gaismu».
- 12. septembrī ģimenes diena radošajā keramikas darbnīcā — iespēja darboties ar mālu, veidot sev un ģimenei raksturīgus priekšmetus.

Līvānu mākslas skola

- Septembrī un oktobrī jauno mākslinieku, mākslas maģistru, tekstilmākslinieces Ingas Šleseres un gleznotāja Vladimira Višņakova darbu izstāde.

Līvānu bērnu un jauniešu centrs

- 15. septembrī radošā diena «Radi zelta rudeni» pagalma bērniem un visiem interesentiem Rīgas ielā 4b (gleznošana, floristika, fotodarbnīca, izstāde).

Riebiņu novads

- Riebiņu kultūras nams
- 18. septembrī pulksten 22.00 diskotēka bijušā bāra telpās.

Stabulnieku kultūras nams

- 12. septembrī pulksten 22.00 rudens balle ar Gitu Muižnieci (Krāslava).

Sīļukalna kultūras nams

- 19. septembrī pulksten 22.00 balle kopā ar «Tranzītu».

Silajāņu kultūras nams

- 12. septembrī pulksten 22.00 diskotēka.

Attīsta tūrisma centru

Līvānos, Daugavas krastā, līdzās Latgales mākslas un amatniecības centram rit pēdējie būvdarbi aktīvā tūrisma informācijas centra celtniecībā. To atklās 18. septembrī, Līvānu novada ūdens sporta un aktīvā tūrisma svētku laikā. Pašlaik pašvaldībā notiek intensīva gatavošanās šiem svētkiem, kuri risināsies divas dienas, — 18. un 19. septembrī.

Kā informēja Līvānu novada domes priekšsēdētāja vietniece Aija Usāne, svētku norisēs iekļautas arī novada pedagogu ikgadējās sporta sacensības, bet otrās dienas pasākumi vairāk veltīti ģimenēm.

Vai krīzes un taupības apstākļos bija jātērē līdzekļi šāda objekta celšanai un vai arī sporta un aktīvā tūrisma svētki pašlaik iederas, — šāds jautājums varētu rasties ne vienam vien Līvānu novada iedzīvotājam. Aija Usāne mierināja, ka pašvaldības budžets necietīs, jo dome ar Latgales plānošanas reģiona atbalstu iesaistījusi pārrobežu projektā, kura realizācijai līdzekļi piešķirti no ES. Pilsēta atrodas pie divām lielām upēm — Dubnas un Daugavas, tāpēc Līvāniem bija visas potences piedalīties šajā projektā. Tā ietvaros paredzēti līdzekļi arī ūdenstūrisma inventāra — laivu — iegādei. Ikdienas sarunvalodā topošais centrs visbiežāk tiek dēvēts par laivu staciju, jo tajā varēs iznomāt laivas atpūtas izbraucieniem pa ūdeņiem.

Priekšsēdētāja vietniece stāstīja, ka uz jaunuzcelto ēku tiks pārceltas arī informācijas centrs, kas pašlaik atrodas Līvānu inženiertehnoloģiju un inovāciju centrā. Pēc tam būs iespēja paplašināt biznesa inku-

batora telpas, jo palielinājies jauno uzņēmēju pieprasījums pēc tām. Laivu stacijā tiks iekārtota arī neliela konferenču zāle. Tālāk iekārtojot šo pilsētas teritoriju tūrisma vajadzībām, tiek meklēts risinājums arī Līvānu stikla muzeja pārvietošanai. Pašlaik stikla izstrādājumu ekspozīcija, kas oficiāli jau nonākusi Latgales mākslas un amatniecības centra (LMAC) pakļautībā, atrodas namā, kas nepieder pašvaldībai. Iespējams, ka pie LMAC varētu tikt uzbūvēta piebūve unikālās stikla kolekcijas izvietojumam. Tāpēc jādomā par jauniem projektiem, ar kuru starpniecību varētu iegūt līdzekļus šādai celtniecībai, stāstīja Aija Usāne.

Līdzās laivu stacijai tapusi vēl kāda neliela izmēra ēka, kas paredzēta velonomas ierīkošanai. Pilsētā tiek būvēti asfaltēti veloceliņi, tāds top arī līdz Jaunsilavām. Braukšana ar velosipēdiem ir draudzīga videi, nostiprina veselību, tā ir ekonomiska, tāpēc Līvānos liela uzmanība tiek pievērsta velotūrisma. Jau vairākus gadus pēc kārtas līvānieši iesaistās mobilitātes nedēļas pasākumos, kad atsakās no pārvietošanās ar automašīnām, bet izmanto velosipēdus. Aktīvā tūrisma svētkiem rosīgi gatavojas skolēni, kas apgūst velobraukšanu, lai iegūtu velosipēda vadītāja apliecības. Eksāmenu velo tiesību iegūšanai varēs nokārtot svētku ietvaros 18. septembrī. Tajā pašā dienā notiks kompleksais maratons komandām (divi kungi un divas dāmas, no kuriem — divi velosipēdisti, divi laivotāji) velokrosā un braucienā ar laivām pa Daugavu. Dienas gaitā iecerētas dažādas sporta aktivitātes: olu kari, vadības (kapteiņu) divciņa, badmintona piespēles, volejbola serves, tūrisma tehnikas stafete.

● Līvānu aktīvā tūrisma informācijas centra un velonomas ēku būvdarbi tuvojas nobeigumam. Foto: A.Šņepsts

Darbosies nūjošanas skola, bet diena noslēgsies ar atpūtas sarīkojumu.

Otrā svētku diena sāksies ar ugunsdzēsības un glābšanas dienesta aprikojuma demonstrējumiem, pēc tam sekos sacensības uz ūdens un velobraucējiem. Paredzēta brīvdabas konference «Aktīvā atpūta un veselība», velosipēdu un velosipēdistu modes skate, simulētas autoavāriju situācijas, lai pārliecinātos par drošības jostu

nepieciešamību, velotriāla paraugdemonstrējumi ar «Latvijas Zelta talantu» piedalīšanos un BMX velosipēdistu sacensības, akcija «Ritenis pie riteņa Latvijas garākās Rīgas ielas garumā».

Ūdens sporta un aktīvā tūrisma svētkos darbosies «Zaļā kafējnīca», kurā tiks pārdoti veselīgi našķi, un jau tagad pieteikušies zemnieki ar savu produkciju. Visi dalībnieki varēs pacienāties ar zupu.

IZGLĪTĪBA

Darbojas visas izglītības iestādes

Līvānu novada vispārīzglītojošajās izglītības iestādēs mācības uzsākuši 1514 bērni. 86 skolēni mācās Rudzātu speciālajā internātskolā. Nav slēgta neviena no vispārējās izglītības skolām, nedz arī profesionālās ievirzes izglītības iestādes: mūzikas, mākslas un sporta skolas. Visu vasaru esam rēķinājuši un skaitījuši, katrā jaunā dokumentā ir citi aprēķini, sacīja Līvānu novada domes priekšsēdētāja vietniece Aija Usāne, atklājot, cik daudz diskusiju, analīzes un pētījumu noticis, izvēloties optimālo izglītības finansēšanas modeli novadā. Visvairāk līdzekļi no valsts — mērķdotācija pedagogu algām — samazināti sporta un mūzikas skolām. Nācies dalīt un pārdalīt, un, protams, šis process bijis sāpīgs. Piemēram, sporta skolai novirzīts finansējums trim pedagogu likmēm, samazinot likmju skaitu interešu izglītībā.

1. septembrī visās novada izglītības iestādēs uz svinīgu jaunā mācību gada sākšanos bija ieradies neierasti daudz vecāku, izrādot lielu interesi par to, kā skolas strādās jaunajā mācību gadā, kas tajās izmainījies sakarā ar valsts ekonomisko krīzi un skolu tīkla reorganizāciju.

Pirmsskolas izglītības pedagogiem algu maksā pašvaldība

Līvānu novada teritorijā darbojas viena pirmsskolas izglītības iestāde «Rūķiši», kā arī vairākas grupas skolās. Pie tam Jaunsilavu pamatskolā pirmsskolas bērnu uzņem diennakts grupiņa. Izveidots racionāls pirmsskolas izglītības tīkls. Tāpat saglabātas arī visas līdz šim esošās piecgadīgo un sešgadīgo bērnu apmācības grupas, kas darbojas novada skolās, vēl viena tiek komplektēta Sutru pamatskolā. Līvānos savukārt sagatavošana skolai joprojām notiek bērnu dārzā «Rūķiši». Pirmsskolas izglītī-

bas audzinātājam ar Ministru kabineta noteikumiem paredzēta 30 stundu (līdz šim tā bija 36 stundas) darba nedēļa. Šajā sakarībā «Rūķišos» organizēta viena dežūrgrupa bērniem, kuru vecāki strādā līdz pulksten 18.00.

Pašvaldība izrādījusi pretimnākšanu vecākiem, piecgadniekiem un sešgadniekiem, organizējot nepilnā laika grupiņu, kurā varēs uzturēties tikai līdz pusdienlaikam. Piecgadīgo un sešgadīgo apmācības pedagogu finansēšana no valsts budžeta pārtraukta, taču Līvānu novadā, ieviešot stingru ekonomiju, atrasti līdzekļi šo pedagogu darba apmaksāšanai no pašvaldības budžeta. Audzinātāju palīgiem noteikta puslikme. Šiem pedagogiem pašvaldība algu no sava budžeta maksās līdz gada beigām. Izglītības un zinātnes ministre Tatjana Koķe svēti apsolījusi, ka jaunajā budžeta gadā finansējums pedagogiem tiks atrasts valsts budžetā, strikti uzsverēja Aija Usāne. Mēs ņemām vērā no Izglītības un zinātnes ministrijas saņemto vēstuli, kurā pašvaldības tiek aicinātas saglabāt pirmsskolas izglītību, maksājot algas no sava budžeta, un mēs tā arī darām, viņa teica.

Arī pārējiem pirmsskolas izglītības pedagogiem alga tiek maksāta no pašvaldības budžeta. Diemžēl šogad pašvaldība nevar atļauties apmaksāt pusdienas piecgadīgo un sešgadīgo, izņemot maznodrošināto ģimeņu bērnus. 1. klases skolēnu ēdienreize pusdienās tiek apmaksāta no valsts budžeta, bet attiecībā uz 2. klases skolēnu bezmaksas ēdināšanu valsts nav turējusi savu doto vārdu. Iepriekšējos mācību gados Līvānu novadā par pašvaldības līdzekļiem tika ēdināti visi sākumskolas skolēni, taču šogad no tā nācies atteikties.

Pedagogu skaits samazināts, vecāku maksa palielināta

Novadā samazinājies pedagogu skaits. Sakarā ar to, ka vēl nav beidzies pedagogu

tarifikācijas process (likmju sadale) precīzs to pedagogu skaits, kas pametuši darbu skolā, nav zināms. No skolām aizgājuši aptuveni 12 pedagogi — pensionāri. Bijusi arī tādi gadījumi, kad skolotāji brīvprātīgi izvēlējās kļūt par bezdarbniekiem, jo aprēķināja, ka samazinātā alga viņiem būs zemāka nekā bezdarbnieka pabalsts. Algu samazinājums skolotājiem ir graujošs, uzskata Aija Usāne, īpaši tiem pedagogiem, kam nesānās pilnā likme. Viņa izteica nožēlu par to, ka darbu pametuši arī ļoti labi savas nozares speciālisti.

Pedagogu skaits nav īpaši mainījies lauku skolās, kur skolotāji piekrituši strādāt ar pusi, trešdaļu un pat mazāku likmi, jo citu darba izvēles iespēju viņiem diemžēl nav.

Līvānu novada domes deputāti paši noteikuši, kādam jābūt skolēnu papildījuma pašvaldības skolās. Lauku skolās minimālais audzēkņu skaits klasē ir 10 skolēni, pilsētā — 15 skolēni. Klases ar mazāk skolēniem paredzētas apvienošanai, izņemot 9. klases, kurās izglītības kvalitātei jābūt vislabākajai, gatavojoties gala pārbaudījumiem. Deputāti noteikuši arī to, kādam jābūt skolēnu skaitam, lai klases varētu dalīt. Šis noteikums galvenokārt attiecas uz lielajām izglītības iestādēm — 1. un 2. vidusskolu.

Palielinājies mākslas un mūzikas skolu audzēkņu skaits. Ar domes lēmumu noteikta vecāku maksa — mākslas skolā pieci, mūzikas skolā — septiņi, sporta skolā — četri latī mēnesi.

Izglītības iestāžu direktori nav mainījušies, katrai skolai ir savs direktors. Uzskatu, ka skola nevar pilnvērtīgi strādāt, ja direktora likme ir nepilna, sacīja Aija Usāne. Direktoriem atalgojums noteikts atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem un ir atkarīgs no skolēnu skaita. Nedaudz samazināta skolu administrācija, lauku skolu bibliotēkas savienotas ar pašvaldību bibliotēkām, bet par mācību grāmatām būs jāatbild audzinātājiem.

Turpinās iekšpagalmu sakārtošana

Iedzīvotājus nevaram iepriecināt ar jaunām darba vietām vai ar prognozēm par viņu materiālā stāvokļa uzlabošanu, taču rūpējamies par lietderīgu brīvā laika pavadīšanu, kā arī aizvien vairāk uzlabojam viņu sadzīves apstākļus, atzina Aija Usāne, stāstot par iekšpagalmu pārvērtībām dzīvojamu māju kvartālos. Iekšpagalma remonts jau pabeigts Veciticbnieku ielas dzīvojamu māju kvartālā. Biedrības, Zaļās un Rīgas ielu namu pagalmu remontu tuvojas nobeigumam. Pagalmi izveidoti vēl tajos laikos, kad vieglo automašīnu skaits bija ļoti mazs. Tagad katrai ģimenei savs braucamais, citām pat vairāki, tāpēc to novietošana bija neērta. Līdzekļi šiem darbiem iegūti ar projektu starpniecību.

Taps alternatīvās aprūpes centrs Rožupē

Tuvākajā laikā paredzēts uzsākt būvdarbus alternatīvās aprūpes centra izveidei Rožupē. Centrā būs ierīkota patversme bērniem, kas izņemti no ģimenēm, sievietēm, kas cietušas no vardarbības ģimenē, veciem cilvēkiem, kam nepieciešama sociālā aprūpe.

Šis iestādes vajadzībām atvēlēta kādreizējā kolhoza kantora ēka, ko pašvaldība atpirkusi no īpašniekiem. Māja ir pietiekoši liela, lai nodrošinātu uzturēšanos dažāda vecuma cilvēkiem, kas nonākuši krīzes situācijā. Vienlaicīgi tajā varēs uzņemt 47 cilvēkus. Līdzekļus mājas rekonstrukcijai un centra iekārtošanai novads saņems projekta ietvaros no ERAF. Līvānu novada attīstības un plānošanas daļas speciālisti jau strādā pie jauniem projektiem, ar kuru palīdzību iegūt finansējumu centra darbībai. Alternatīvās aprūpes centram jātop līdz 2011. gadam.

Lappusi sagatavoja L.Rancāne

Koktēlnieku fantāzijas lidojums Preiļu muižas parkā

● Saules un rudenīgi silta vējiņa lutināti, koktēlnieki steidz strādāt. 10 dienu laikā dižkoku materiālam jāpārto skulptūrās. Prezentēšana paredzēta 30. oktobrī.

Preiļu muižas parkā šonedēļ top koka skulptūras un mākslas objekti, kas piesaista aizvien lielāku apmeklētāju uzmanību. Rodas jauni vaibsti vēsturiskajā vidē, kuru arī senāk, Borhu laikos, rotāja grieztas statuetes.

Kā informē Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja direktore Tekla Bekeša, Latgales kultūras programmas projekta ietvaros te notiek koktēlniecības plenērs «Legenda», piedaloties Mākslas akadēmijas Latgales filiāles studentiem, kuri radošā darba pieredzi guvuši iepriekšējos plenēros gan Šķilbēnu novada Balkanu dabas parka kokskulptūru veidošanā, gan cituriet Latvijā un Eiropā.

Plenēru vada tēlniece, asociētā profesore Māra Kalniņa. Ar Latgales reģiona attīstības aģentūras un VKKF finansiālu atbalstu topošie tēlnieki veido vairākas kokskulptūras un tēlniecības objektus: Artis Rubuļņiks (4. kurss) veido «Četri vēji»; Artis Adijāns (3. kurss) «Pērkondievs».

Pirmā kursa studente Zane Elerte savu iztēles lidojumu koka uztic grāfu Borhu dzimtas ģerboņa kraukļa simboliskajiem spārnēm. Savukārt 1. kursa studente Māra Aleksandroviča kopā ar 2. kursa studentu Kristu Kuzņecovu kaļ 2 m augstu objektu. Plenērā piedalās arī LMA Latgales filiāles studenti Ēriks Libeks, Haralds Kiščenko, LMA maģistrantūras students Matiss Kalniņš un koktēlnieks Ēriks Delpers.

Plenēra galvenais sponsors, Jāņa Stupāna pārstāvētais Karaļa kalna fonds, nodrošina 10 dienu plenēra darbu ar dižkoku materiālu un radīto skulptūru uzstādīšanu. Koka skulptūru prezentēšana paredzēta 30. oktobrī.

Plenēru finansiāli atbalsta Preiļu rajona padome un tās struktūrvienība Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs, nodrošinot plenēra dalībniekiem ēdināšanu un naktsmitnes.

Plenēra ietvaros Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejā skatāma tēlnieku un LMA Latgales filiāles un LMA studentu radošo darbu izstāde «Visāda tēlniecība», kurā redzami gan nerobežoti materiāli, gan neierobežota forma.

Sagatavoja L. Kirillova

Pašu spēkiem labiekārtota teritorija

● Saunas pagastā par vienu labiekārtotu un atpūtai paredzētu vietu tagad vairāk. Par to vislielākais prieks jaunajai paaudzei un viņu vecākiem. Foto: A. Šņepsts

Preiļu novada Saunas pagastā Priekuļu pamatskolas apkārtnē aizvadītā vasarā piedzīvojusi labas pārmaiņas. Iekārtoti jauni dekoratīvie stādījumi, tapis rotaļu laukums bērniem.

Kā informēja Saunas pagasta pārvaldes vadītājs Raimonds Rubins, tas padarīts, sekmīgi realizējot projektu, kam bija piešķirts KNHM fonda un Saunas pagasta pašvaldības finansējums. Projek-

tu ar nosaukumu «Dāvāsim prieku sev un citiem» sagatavoja Saunas pagasta sabiedriskais centrs «Nianse», to vadīja Veronika Silviņa Bogotā. Izveidots bērnu rotaļu laukums, atpūtas stūrītis, papildināts daļdarzs pie Priekuļu pamatskolas. Veronika Silviņa Bogotā ir arī sabiedriskā centra «Nianse» vadītāja. Centrs darbojas jau piecus gadus, tā dalībnieces ar panākumiem piedalījušas vairākos citos projektos, organizējušas vietējā dzīvē nozīmīgus pasākumus.

Projekta «Dāvāsim prieku sev un citiem» prezentācijā, uz ko bija ieradušies pašvaldības pārstāvji, kā arī iniciatīvas grupa, kas ne tikai čakli strādāja, bet darbos iesaistīja arī savus ģimenes locekļus, Veronika Silviņa Bogotā izteica gandarījumu par padarīto, pateicību par entuziasmu, ar kādu tika zāgēts, rakts, stādīts, uzstādītas rotaļu laukuma iekārtas. Laukuma izveidē aktīvi iesaistījās arī Priekuļu pamatskolas skolēni.

L. Rancāne

VĀRDS UN TĀ SKAIDROJUMS

14. septembris

SANĪTA. Zvēr izlauzt sev ceļu. Izdevību nepalaiž garām neizmanto. Zinātkāra. Galva viņai istajā vietā. Neizsīkstoši tic brīnumam.

Latvijā reģistrētas 5102 Sanītas.

SANTA. Pārāk impulsīva, enerģijā pāri plūstoša, jūsmīga, ar humora izjūtu, viņai patīk strādāt vienā un tajā pašā komandā. Spēj domāt ar abām smadzeņu puslodeš. Taču viņa ir arī stūrgalvīga. Uzskata, ka gara bagātība nebūt nav atkarīga no naudas vai lielām materiālām priekšrocībām.

Latvijā reģistrētas 5584 Santas.

SANDA. Garastāvokļa cilvēks. Te pūcīga, te dveš lielā sajūsmā. Ilgojas pēc sabiedrības izpriecām. Lolo godkārtīgus sapņus un alkst līdzjūtības.

Latvijā reģistrētas 855 Sandas.

SANIJA. Sanija sapņus auž no zirnekļa tīkla pavedieniem un tāpēc neremdināmās ilgas padarīt dzīves ikdienu krāsaināku ir viņas augstākais mērķis.

Latvijā reģistrētas 949 Sanijas.

15. septembris

SANDRA. Izteikta savā sievišķības pakāpē, bet ļoti diplomātiska. Labāk mīļi pateikts kompliments nekā patiesība. Komunikabla. Bērni īpaši spilgti ritmizē Sandras dzīves stīlu. Valstirdība, naivitāte palīdz pārvarēt šķēršļus, jo Sandra atzīst emocijas, kas uztur cilvēku līdzsvarā. Vienalga vai vientulība vai liela laimes sajūta, Sandrai patīk būt izšķērdīgai. Vientulības sajūta bieži vien viņu pārņem arī lielā draugu pulkā. Sandra nepagurst un cenšas saglabāt formu. Sajūsmas plūdi nemitīgi mijas ar atplūdiem, negaisi ar saulainām dienām. Mokpilnā ideāla meklējumi dod Sandrai spēku un azartu ikdienā.

Latvijā reģistrētas 8522 Sandras.

SONDRA. Sabiedrībā viņai ir līderes loma. Gādā par savu garderobi un prot «pasniegt» sevi. Neļaujās provokācijām un nekoniēktē ar priekšniecību, jo patur vēsu prātu arī tad, kad viņu kāds grib izaicināt. Zem pieklājīga smaida maskas var slēpt arī egocentrismu. Mīļā miera labad reizēm māk arī melot un liekuļot.

Latvijā reģistrētas 62 Sondras.

GUNVALDIS. Mīlestības vietā pazīst tikai tās šķietamību. Ir gan pārģalvīgs un nemierīgs, gan bikls un lepnis. Panākumus nodrošina laipnība.

Latvijā reģistrēti 112 Gunvaldi.

GUNVARIS. Māk kontaktēties un izspiest sev visādus labumus. Aizmiršanās prieks ļauj viņam viegli tikt pāri šķēršļiem.

Latvijā reģistrēti 3 Gunvari.

16. septembris

ASJA. Viena no viņas īpatnējām vērtībām ir greizsirdība. Jo tā modina mīlestību un piešķir krāsaināku dzīves izjūtu. Asja grib valdīt par otru. Taču viņa prot izkrāsot dzīvi, izvēloties sev atbilstošu profesiju, ceļojumus, draugu loku, arī partnerus. Labprāt draudzējas ar slavenībām un uzmet lūpu kā norāts bērns, ja kāds viņu nedievina. Māk grozīties vējam līdzī un dzenas pēc sensācijām.

Latvijā reģistrētas 355 Asjas.

ASNATE. Apveltīta ar īpatnu burvību un gaumi. Vērienīga darījumos. Prot organizēt un atrast ko oriģinālu. Asnate kā malduguns vilina jebkuru vīrieti. Un tomēr viņa prot vadīt, valdīt un pavēlēt. Viņai nemaz nav tik viegli iztapt. Asnate dzīvo plašu un krāsainu dzīvi. Atmet nesvarīgo un traucas pretī tam, kas sabiedrībā vēl tikko dzimst.

Latvijā reģistrētas 79 Asnates.

DĀGS. Aizlauzts un romantisks, neprātīgs un nesātīgs.

Latvijā reģistrēti 35 Dāgi.

17. septembris

VERA. Enerģija plūst pāri malām, un viņa grib visu aptvert. Dzīves daudzveidību grābj aumalām; trakā jautrībā izlīdzina dzīves grūtības. Atrod jēgu ceļojumos, jo vera acumirkļa skaistuma baudu, un cer dzīvē iegūt visu: materiālo un garīgo satvaru. Vera tik tiešām tic labā uzvarai. Praktiskums Verai palīdz iztikt laukā no sarežģītām situācijām. Taču mīlestībā viņa sastop arī glāvēlību un nodevību. Tāpēc Verai jāapbruņojas ar lielu pretošanās spēku.

Latvijā reģistrētas 9176 Veras.

VAIRA. Smalka, impulsīva, jūtās dzija un uzņēmīga. Pakļaujas iegribām. Vairas tēlu veido gudrība un prāts. Nekad viņa nepagurst un izstāro ap sevi enerģisku magnētisko lauku. Mīl komfortu un pārtikušu dzīvi.

Latvijā reģistrētas 797 Vairas.

VAIRIS. Simpātisks, savaldīgs, noslēpumains, mīl sievietes, dzīvo tā, kā grib. Nav aizspriedumu. Un tāpēc sabiedrība viņu atzīst.

Latvijā reģistrēti 556 Vairi.

18. septembris

LIESMA. Līdzjūtīga, darbīga un uzticīga dzīves partnere. Ar savu labsirdību panāk labu atmosfēru ģimenē. Prot saglabāt slepeni neatkarību. Viņai patīk būt sabiedrības dvēselei. Tomēr aiz mundruma un kārtotkāres slēpjas kādas dziļas skumjas.

Latvijā reģistrētas 929 Liesmas.

ELITA. Nekad nezaudē dzīves izgaršošanas tiksmi. Zināma naivitāte piešķir sarmu Elitas izdomātajai dzīves lūgā. Pirmajā vietā viņai erotika un avantūristiski gājieni. Ir drosmīga un spļauj virsū visiem aizspriedumiem. Tvīkst pēc asām izjūtām. Neatzīst remdenību. Elitu moka tas, ka viņa nekad nav bijusi tur, kur gribējusi būt. Elita zina, ka dzīve ir īsa, un ņem no tās, cik vien var. Zināms aprēķins veicina viņas vērienīgo plānu noturīgumu. Nelabojama fantāzija Elitu vada arī tad, kad viss brūk un šķīst. Būt neatkarīgai, ne ar ko nesaistītai — tāds ir Elitas mērķis!

Latvijā reģistrētas 2566 Elitas.

ALITA. Ir dzīva un apsveidīga. Kā atspole ir visur klāt un patstāvīgi veido karjeru. Dzīvo saskaņā ar sevi.

Latvijā reģistrētas 89 Alitas.

19. septembris

VERNERS. Tramīgs raksturā. Prasīgums pret sevi un citiem dažkārt pārvēršas asumā. Gribasspēka un pienākuma cilvēks. Neatstāj darbu nepabeigtu. Uz Verneru var pajauties. Ir godīgs pret sevi un seko savam aicinājumam. Reizēm kāro pēc vientulības. Trūkst flirtā rūdīto vīriešu frivolitātes. Atklāts un sirsnīgs attiecībās ar sievietēm.

Latvijā reģistrēti 593 Verneri.

MUNTIS. Sabiedrības aplosts, taču būtībā vēss un aukstasinīgs.

Latvijā reģistrēti 26 Munti.

20. septembris

GUNTRA. Labprāt atrod partneros viņu vājo vietu un spēlē uz to. Kaislība cīnās ar īslaicīgiem godprātības un saprāta uzplūdiem, kaut pasaulē Guntra ir nevis aicināta meklēt laimi, bet gan apliecināt varas apmātību. Labprāt dzīvotu ar plašu vērienu, taču dzīve viņu iedzen slazdā. Ir karstgalve un «fīksu» ideju autore.

Latvijā reģistrētas 253 Guntras.

MARIANNA. Ekstravaganta, uzlādēta būtne, fanātiķe, nekad nenolaiž nespēkā rokas. Kā elektrizēta tic savai misijai. Tāla plašuma izjūta un ikdienības rēģis ir tie kontrasti, starp kuriem svārstās Mariannas spontānā daba. Viņai raksturīga oriģināla gaume un divaina svaidīšanās starp pretstatiem. Mariannas raksturs pagrūti iekļaujas mērenas izpratnes metros.

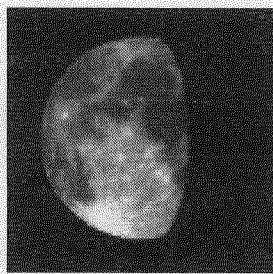
Latvijā reģistrētas 767 Mariannas.

GINTERS. Ass, šķautņains, atskabargains tips. Maz pazīst reālo dzīvi. Vairāk ir teorētisks. Tikai ar gadiem veidojas īstais priekšstats par dzīves sakarībām.

Latvijā reģistrēti 96 Ginteri.

Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes dati.
Izmantota G. Treimaņa grāmata «Vārdi un to noslēpumi»

Mēness kalendārs

12. un 13. septembris. 24.

Mēness diena (sākas 22.42). III-IV Mēness fāze (dilst). Vēzis (sākas 23.20). Šajā Mēness dienā naktī atraisās jaunradei labvēlīgi dabas spēki. Un cilvēks mostas no snaudas, viņā aktivizējas spēks. Šajā dienā ir labi likt pamatus jauniem svarīgiem darbiem. Senajā Ēģiptē tieši šajā dienā iemūrēja pirmo akmeni piramīdu pamatos. Ir labi uzsākt globālu ilglaicīgu projektu īstenošanu. Taču atmodināto spēku nevajag pārlieku ekspluatēt — tas var nodarīt ļaunu. Var nodoties aktīvam radošam darbam, uzņemties lielu fizisko slodzi, pievērsties veselības nostiprināšanai. Vairāk un sadisti saņem sodu. Šajā Mēness dienā redzētie sapņi rāda, vai jums viss kārtībā ar seksuālo enerģiju. Ja sapņi ir patīkami, — viss kārtībā, ja nepatīkami, — jūsu seksuālā enerģija tiek apspiesta, un tas sāk jau noņemt.

14. septembris. 25. Mēness diena (sākas 00.05). IV Mēness fāze. Vēzis. Pasivitātes diena. To ieteicams aizvadīt mierīgi un vienatnē. Nevajag uzsākt neko jaunu, bet jāpabeidz viss iesāktais. Visu dariet apdomīgi un nesteidzīgi, ja gribat izvairīties no pārslodzes un nervozitātes. Vairieties no nejausīem konfliktiem un pārsteigumiem, tāpēc neizraīdiet nekādu aktivitāti. Labāk mierīgi pasēdīet, paklusējiet, pārdomājiet savu dzīvi, varbūt izvērtējiet attieksmi pret pasauli. Tādējādi iegūsiet jaunus spēkus un labu noskaņojumu. Nav piemērota diena laulībām, citādi ģimenes dzīve būs jāpavada nabadzībā, toties

piemērota laulības šķiršanai, jo tā noritēs mierīgi. Šajā naktī iespējami slikti sapņi, tādēļ pēc pamošanās trīs reizes noskaidrojiet: «Kur nakts, tur sapnis.» Atgrieziet auksto ūdens krānu, pieliecieties pie ūdens strūklas un čukstus izstāstiet tai savu sapni. Ūdens to aizskalos. Būs brīnišķīgi, ja pēc tam noskaidrosiet lūgšanu.

15. septembris. 26. Mēness diena (sākas 01.40). IV Mēness fāze. Lauva (sākas 01.39). Bīstama diena. Šajā Mēness dienā ir notikušas daudzas traģēdijas, piemēram, zemesstrīces, avārijas («Estonia» bojāeja), terorakti (kā 11. septembris ASV). Cilvēki ir tendēti uz ķīlidošanos. Viņi runā lieku, rosās, veltīgi tērē enerģiju.

Šajā dienā labāk ir atpūsties vai vismaz vajadzētu atturēties no pārlielas aktivitātes — ejiet parastajās ikdienas gaitās. Dariet kādu rutīnas darbu, kur daudz nav jādome un jāpieņem lēmumi. Šajā dienā jāievēro atturība ne tikai ēdienā un fiziskās izdarībās, bet arī runāšanā, jo tieši šī nodarbe tērē visvairāk enerģijas. Nenoslogojiet kuņģi ar gaļu. Kontaktus šajā dienā vajag pēc iespējas ierobežot līdz minimumam. Vairieties no rosības, bezjēdzīgas skraidīšanas pa veikaliem, no tenkām. Naudu labāk pietaupt, jo pastāv iespēja to nelietderīgi iztērēt vai pazaudēt. Ļoti labi ir tikties ar kādu gudru cilvēku, kas palīdzēs saprātīgi novērtēt istenību un nostāties uz pareizā ceļa. Ir labi iet pirti, veselīga ir masāža, bet sporta zāli labāk neapmeklēt. Laba diena frizētavas apmeklējumiem. Šis diennakts sapņi rāda, cik liela ir mūsu lepņība un patmīlība. Ja sapņi redzam, ka gūstam panākumus, esam visvarēni un apmierināti — ir pienācis laiks no mākoņiem nolaisties uz zemes un reāli sevi novērtēt. Ja sapņi esam nevarīgi un nelaimīgi, tad steidzami jāpaaugstina pašnovērtējums un jāmacās sevi mīlēt un cienīt.

NOVADNIEKS

RUBRIKAS: DAŽĀDI, PĒRK, PĀRDOD, MAINA, MEKLĒJU DARBU.

PRIVĀTSLUDINĀJUMS (maksas).

Rubrika _____

Derīgs līdz 14. septembrim.

T	a	i	r	.															

Talonā jāieraksta sludinājums tikai par VIENU objektu.

Aizpildīšanas noteikums: viena rūtiņa — viena zīme.

Iesniedzēja vārds, uzvārds _____

Adrese, tālr. _____

Vai sludinājumu ievietot interneta mājas lapā? Jā Nē

Maksa Ls 0,40 (ar PVN).

Jāiesniedz tikai laikrakstā publicētais kupons, kopētus un pa faksu sūtītus nepieņemsim.

Sludinājumus «Novadniekā» pieņem Preiļos, Brīvības ielā 14. Tālr./fakss 53-07057.

ASTROLOGA PROGNOZE

Kas notiks Latvijā?

Grūtos brīžos cilvēki padomu meklē neierastās vietās un vidēs. Kad racionālais prāts vairs nespēj loģiski domāt un skaitļot, vieglāk pieņem citu dimensiju un zināšanu lauka pastāvēšanas iespējamību. Fakti vēsta, ka dažāda kalibra nākotnes prognozētājiem šobrīd darba un klientu netrūkst. Daudz lielāks ļauzu daudzums nekā iepriekš grib zināt — kas būs tālāk? Uz sarunu par Latvijas nākotni «Kapitāls» aicināja vienu no pieprasītākajiem šīs nozares pārstāvējiem — Latvijas astroloģijas guru, astrologu — astropsihologu, Astroloģijas skolas vadītāju Andri Raču.

Prognozes pasaulei un Latvijai — kā būs ar krīzi un zaļajiem asniem?

2008. un 2009. gads ir ekonomiski vēsi gadi. Interesanti, ka vēsais laiks izpaužas gan laika apstākļos, gan ekonomiski. Izskatās, nākamā ziema mūs nepatīkami pārsteigs ar to, ka patiešām būs īsta ziema. Vēsums samazina visu ko, tai skaitā cenas.

2010. gada janvāra vidū pasaulē sāksies straujā siltuma vilnis visās nozīmēs — gan meteoroloģiski, gan ekonomiski un tas sasildīs ekonomiku. Kāda nauda iepūdis — vai atkal vecie grābekļi un gaiša burbuli vai nē, to es nezinu, bet parādīsies viena sen neredzēta ekstre ar nosaukumu optimismis.

Pilnīgi slepena informācija — pēdējā pusgada ik pa laikam pasaulē kāds mēģina ieminēties par zaļajiem asniem, bet nekas nenotiek. 2010. gada janvāri tie tiešām izlīdīs! Bet Latviju vēl gaida jostu savilkšana. Mums šis optimisms būs ļoti īss, un nākamā gada vasaras vidū atkal runāsim par ekonomēšanu. Bet tas attiecas tikai uz Latviju — pasaule jau rāpsies ārā no bedres. Labā ziņa — tas būs pēdējais grieziens. Izklusās jau drausmīgi...

Līdz ar to atļausim prognozēt krīzes beigas Latvijā, tās ir salīdzinoši tuvu — 2010. gada jūlija beigās. Pa vidū būs brīži, kad līksies — viss jau ir iegājis sliedēs: izaugsmē būs no 2010. gada janvāra, bet stingri noteikumi un kārtība tiks ieviesta šī gada novembrī.

No astroloģiskā viedokļa 2008. un 2009. gads ir ārkārtīgi garlaicīgi, jo viss tikai saspiežas un sa-

raujas. Sekos straujā kāpums, kas nesis tik straujas izmaiņas, ka jādome par ļoti krasu spēku polarizāciju pasaulē.

Šobrīd esam tādā neziņā un šaubu fāzē — varbūt mums jāpalīdz tai bankai, varbūt aizņemties no Valūtas fonda, varbūt neaizņemties, ekonomika uzplauks vai neuzplauks. Brīdi kad sāksies šie strauji procesi, izrādīsies, ka daudziem ir nauda. Bet demokrāti var tik pastumtī malā, arī starpvalstu attiecībās. Notiks kļūda ekonomisko interešu sadursme, gandrīz vai jāsaka «Iš bi nebila voini». Domāju, kara nebūs. Bet izskatās, ka straujās attīstības vēlnes vārdā daudz kas tiks upurēts. Grūti pateikt, vai tā būs ekoloģija vai kas cits.

Domāju, ka tie, kas pasaulē ievārīja šo putru un būs sveikā izsprukuši, gribēs sakult jaunu vilni. Šādi gan riskēju aizskart tēmu par putru vārietājiem, tāpēc labāk atturēšos. Teiksim tā — onkuļiem gribēsies strauji attīstību, un tos, kuri traucēs, palūgs paklusēt. Latvija tiešā veidā tur nekādi nav iesaistīta, un mūs tas skar salīdzinoši maz — ja nu vienīgi tā, ka tiem, kuri ir aizbraukuši peļņā, būs ko atsūtīt mājās palicējiem. Latvijai labāk ies 2012. gadā, bet pasaulē jau nākamgad.

Ekonomika ir cikliska, aukstie gadi mainās ar siltajiem, ne velti ekonomikā mēdz izmantot tos pašus terminus kā meteoroloģijā. Tāds karstums, kāds bija, tāda laikā pasaulē nebūs līdz 2014.-2015. gadam. Cilvēku atmiņa ir īsa, 2015. gadā atkal varbūt skanēs brīdinājumi, ka vajadzētu mazliet piebremzēt — cerams, ka kāds tajos arī ieklausīsies.

Kā dzivosim šos divarpus gadus līdz Latvijas ekonomikas stabilizācijai?

2010. gada vidū būsim sasnieguši zemāko punktu — viss būs maksimāli piegriezts, sakārtots, optimizēts, Lāčplēsis būs izcīnījis cīņas ar birokrātiju, un varēs sākt domāt par izaugsmi. Atliek pārdzīvot nepilnu gadu.

Man šķiet pozitīvi tas, ka pēc salīdzinoši ilgāka laika pasaulē tiks atvērts naudas krāns. Šobrīd vēl nav skaidrs, cik radikāli 2010. gada vidū un otrā pusē izpaužīsies citas norises pasaulē. Tiks pieņemti nozīmīgi lēmumi. Šobrīd daudzu valstu parlamen-

tos notiek neauglīgi strīdi un vilcināšanās — līdzības runājot, kāds uzskata, ka ir par agru dot penicilīnu, citi, ka jau par vēlu, un vēl trešie uzskata, ka neko nevajag darīt — šādas debātes kaitina vienkāršo cilvēku. Šajā ziņā 2010. gads mūs iepriecinās kā konstruktīvs gads.

Pasaulē būs kārtība. Jautājums ir — kurš izdos likumus? Cerēsim, ka tie būs humāni un pareizi likumi. Manuprāt, tas nozīmē daudzu pasaules uzņēmumu beigas un daudzu jaunu uzņēmumu sākumu. Katrs pats cinīsies par sevi, un tas notiks vairāk individuāli. Piedzīvojām 13. janvāri, bet vispār jau mēs neesam klieudzēju tauta. Katrs cinās par sevi nozīmē, ka valsts pielieto pret savu tautu spēku un tamlīdzīgi. Bet kārtība tiks nodrošināta ar jebkuriem līdzekļiem. Dīvēl iespējams, ka cilvēki tiks arī iebiedēti.

Zvaigžņu stāvokļi nedaudz atkārtosies, būs līdzīgi tiem, kādi bija Irākas kara sākumā. Bet ne uz ilgu laiku. Ir pamats domāt, ka ķīselis beigšies.

Kādu nākotni zvaigznes sola Latvijai naudai?

Ja runājam par monetāro politiku, tad lata horoskops ir ļoti stabils. Man daudzkārt jautājuši, vai lats izturēs, un, arvien skatoties kartes no jauna, katreiz esmu atbildējis, ka jā. Cilvēki ar lieliem depozītiem latos to ir jautājuši, un esmu teicis jā un pārmetis krustu, baidoties, vai man neatnāks pakal, ja būšu kļūdījies.

Bet ir cita lieta. Līdz šim plāni par eiro ieviešanu ir pārceļti uz priekšu un termiņi atlikti. Atļaus izteikt ārkārtīgi riskantu prognozi; eiro tiks ieviests ātrāk, nekā šobrīd tiek plānots. Ja vien nebūs personas, kuras ieinteresētas bremzēt šo procesu.

Uzskatu, ka atbilstību nepieciešamajiem kritērijiem sasniegs ātrāk — protams, uz kaut kā rēķina. Ne jau labi dzīvojot Latvijā var ievest eiro, vien griežot vēl un vēl. Vai būsim par to laimīgi — nezinu. Pilnīgi noteikti tas nenotiks vēlāk, nekā šobrīd tiek plānots.

Detalizēti nepēmos pateikt, vai tas notiks 2011. gada vidū vai beigās, vai 2012. gada sākumā. Pēc manas metodoloģijas — eiro tiks ieviests līdz 2012. gada septembrim ieskaitot.

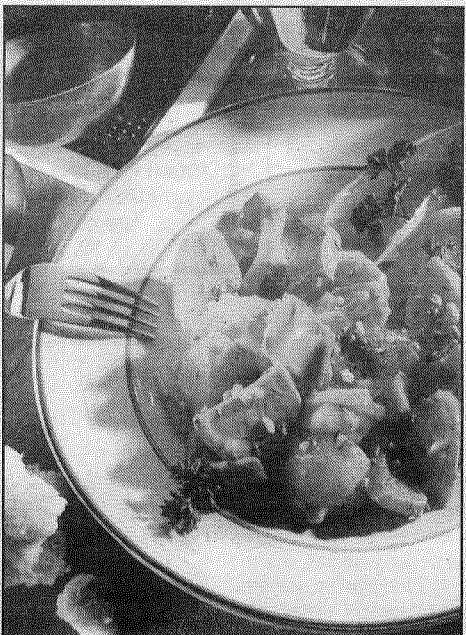
Saīsināti no «Kapitāls»

LABU APETĪTI!

Ugunīgais kartupeļu gulašs

1 porcija

- 1 sīpols, 3 vidēja lieluma kartupeļi, 1 tējkarote augu eļļas, 1/2 buljona kubiņš, 1 tējkarote ķimeņu, 1 tējkarote dažādu piparu maisījuma, 1 maza sarkanā paprika, 1 tējkarote sasmalcinātu pētersīļu.

Sipolu sasmalcina, kartupeļus notīra un sagriež kubiņos.

Uz pannas uzkarsē eļļu un apcep sīpolus, pielej dārzeņu buljonu, kas sagatavots no 250 ml ūdens un 1/2 buljona kubiņa. Sagriež papriku. Kartupeļus sutina buljonā 15 minūtes, pievienojot piparu maisījumu.

Pēc tam pievieno sasmalcinātu papriku un sutina vēl 5 minūtes. Beigās samaisa visu ar skābo krējumu un pārkaisa ar zaļumiem.

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

Domājot par klientu ērtībām, BTA Līvānu filiāle ir mainījusi atrašanās vietu un **no 1. septembra atsāka darbu jaunās telpās Rīgas ielā 98, Līvānos.**

**Esiet laipni gaidīti
BTA Līvānu filiālē!**

Zvani: 2 6 12 12 12
Ieskaties: www.bta.lv

Informācija par tarifu projektu

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību «Līvānu siltums», vienotais reģistrācijas nr. 40003482591, juridiskā adrese: Zaļā ielā 39, Līvāni, LV-5316, 2009. gada 31. augustā Daugavpils reģionālajam Sabiedrisko pakalpojumu regulatoram iesniedza siltumenerģijas tarifa projektu, kurš aprēķināts saskaņā ar 2001. gada 26. jūnija MK noteikumiem nr. 281 «Sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika pašvaldību regulējamās nozarēs».

Pašlaik spēkā esošie tarifi noteikti atkarībā no dabasgāzes diferencētajiem tirdzniecības gala tarifiem un ir sekojoši: no 39,08 Ls līdz 45,89 Ls par vienu megavatstundu (bez PVN). Iesniegtajā tarifa projektā ir plānots tarifa samazinājums no 3% līdz 17,4% salīdzinot ar spēkā esošajiem siltumenerģijas tarifiem, un projekta apstiprināšanas gadījumā siltumenerģijas tarifs būtu 37,90 Ls par vienu megavatstundu (bez PVN).

Apstiprināšanas gadījumā jaunais siltumenerģijas tarifs varētu stāties spēkā ar 2009. gada 1. novembri. Siltumenerģijas tarifa izmaiņas saistītas ar kurināmā un darba samaksas izmaksu, kā arī siltumenerģijas ražošanas apjoma samazinājumu.

Pakalpojumu lietotāji 20 dienu laikā no šī paziņojuma publicēšanas dienas var iepazīties ar tarifu projektā ietvertu publiski pieejamo informāciju un mutiski, rakstiski vai elektroniskā veidā iesniegt savus priekšlikumus un ieteikumus: SIA «Līvānu siltums», Zaļā ielā 39, Līvāni, LV-5316, darba laiks no plkst. 8.00 līdz 17.00, tālrunis 65307240, 65307245, fakss 65307243, e-pasta adrese: livanu_siltums@livanusiltums.lv, kā arī Daugavpils reģionālajā Sabiedrisko pakalpojumu regulatorā Saules ielā 15, Daugavpilī, LV-5401, tālrunis/fakss 654 23663, e-pasta adrese: regulators@dautkom.lv

V.Priluckis,

SIA «Līvānu siltums» valdes priekšsēdētājs

SIA «Dižmežs» Jēkabpili pērk bērza, melnalkšņa un baltalkšņa taru diametrā no 12 cm.

Cena Jēkabpili 16 Ls/m³,
cena mežā 14 Ls/m³.

Tūlītēja samaksa.

Tālr. 29397979.

Pārdod

AUDI C4 (1992. g. izl., 2,5 TDI, el. lūka, el. spoguļi, el. stikli, piekabes āķis, labā tehniskā stāvoklī, cena pēc vienošanās). T.25945926;
BMW 525 (2002. g. izl., 2,5 TDI, nobraukums - 118000 km). T.26528035;

FORD FIESTA (TA, lēti, ekonomiska). T.29690324;

FORD SIERRA (1986. g. izl., labā stāvoklī, var rezerves daļām, lēti). T.22479700;

HONDA ACCORD (1986. g. izl., darba kārtībā). T.26152958;

MAZDA 323 (1987. g. izl., 5 l/100 km, dizelis, Ls 350). T.28367694;

MAZDA 626 (1992. g. izl., TA). T.26152958;

Rudens cenas, atlaide 10 -20%.

SIA «Vilcāns V»

Līvānos, Uzvaras ielā 3b

(Ubaglīci pie pilsētas stadiona)

izgatavo melnā un citu krāsu ziedru granīta pieminekļus, apmales un melnā betona apmales, sētiņas.

Tālr. 26469426, 65341555 pēc 20.00.

Aku (artēzisko) urbšana, geoloģiskā izpēte. Dokumentu noformēšana.

Tālr. 29142220, 29228008.

NISSAN TERANO (1991. g. izl., 3,0, benzīns, TA, M+S riepas, labā stāvoklī). T.29447261.

Irē

1 vai 2-istabu dzīvokli Preiļos vismaz uz gadu. Tālr. 26488297.

SIA «SENLEJAS» iepērk jaunlopus, liellopus.

Samaksa tūlītēja.

Tālr. 65322454, 26190124, 65033720.

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas.

Labas cenas.

Tālr. 26142514, 29293219, 64871804.

Pērk cirsma un apaļkokus pie ceļa.

Korekta uzmērīšana un samaksa.

Sniedz meža pievešanas pakalpojumus.

Tālr. 20377850.

✓ PVC logi ar 30% atlaidi.

✓ Ārdurvis no Ls.119.

Preiļos, Līvānos.

Tālr. 65321411, mob. 28673992.

SIA «Kantinieku bekons» PĀRDOD SIVĒNUS.

Tālr. 64640629.

DZIĻURBUMI.

Tālr. 26526049.

Pārdod sažāģētu bērza malku ar piegādi

Preiļos un Preiļu rajonā.

Tālr. 22079169.

Kvalificēti strādnieki veic dziļurbumus un aku uzstādīšanas.

Tālr. 22030551 (Jānis).

Pārdod visa veida metāla jumta segumus, sākot no 2 Ls/m²,

notek sistēmas un metāla konstrukcijas.

Piegāde. Garantija.

Tālr. 26360938.

Pērk mežu no īpašnieka bez starpniekiem, vismaz 20 ha.

Tālr. 20389540.

STIGA RM

Pērk īpašumus ar mežu.

Tālr. 28660202.

SIA «ASTA2008» visu laiku iepērk piena teļus par labākajām cenām.

Samaksa tūlītēja.

Tālr. 26253977.

Sertificēta kautuve AS «RUKS Cēsu gaļas kombināts» iepērk jaunlopus, liellopus un sivēnmātes.

Tālr. 29172343, 64107881, 26185703.

Zvaigznes neizgaist, tās tālumā rit un deg un mūžīgi debesis mirdz...

Mazā Rolanda zvaigzņīte degs arī turpmāk Līvānu 1. vidusskolas saimes, 4. b klases skolēnu un audzinātājas sirdī.

Skumju brīdī esam kopā ar Rolanda STREIKIŠA tuviniekiem. Līvānu 1. vidusskolas saime

Es aizeju, bet tomēr palieku —
Gan baltajā saulē, gan zilajā jūrā,
Gan šalcošā vējā. Es esmu pie jums.
Šajā smagajā brīdī nav iespējams atrast mierinājuma vārdus vai dalīt sāpju smagumu...
Izsakām visdziļāko līdzjūtību Svetlanai Pabērzei un viņas tuviniekiem, DĒLIŅU Rolandu mūžībā pavadot.
Līvānu novada dome

Bērns, Tava dzīvība bija
Kā ķirsis ziedos balts.
Nu, tumsās roku nolauzts,
Tas mūžības vējos šalc.
Izsaku visdziļāko līdzjūtību Svetlanas Pabērzes ģimenei, DĒLIŅU Rolandu mūžībā pavadot.
9. Saeimas deputāts
Jānis Klaužs

Pierimst soļi, klusē domas,
Neskan mīļā mātes balss,
Tikai klusa sāpe sirdī
Ilgi vēl pēc tevis sauks.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību Ilonai Pastarei, no MĀTES uz mūžu atvadoties.
Preiļu slimnīcas kolektīvs

Tas ir visskumjākais brīdis, kad tēva sirds
Uz mūžu mūžiem pārtrūkst un stājas,
Tad zvaigznes pie debesīm asarās mirst,
Un tukšas kā klajums kļūst mājas.
Sērojam un izsakām dziļu līdzjūtību Oļītai Vulānei sakarā ar TĒVA nāvi.
Silajāņu pamatskolas kolektīvs

Gara, gara mūža taka
Ieved mūža vakarā...
Jūtam līdzī iļvetai, Laurai Lazdānēm no MĀMIŅAS un VECMĀMIŅAS uz mūžu atvadoties.
10. klases skolēni un vecāki

DĀRZKOPJA NEDĒĻA (11. — 17. septembris)

✓ Piekdien un sestdien, 11. un 12. septembrī, turpinās *sakņu dienas*. Piemērots laiks pupiņu un soļas pupu novākšanai. Laikus novācot pupiņiņas, samazinās varbūtība, ka tās inficēties ar pupiņu sēklīgrauzi. Ja sēklas vēl nav pilnīgi nobriedušas, augus izrauj un ar visām saknēm pakarina kādā nojumē vai šķūnī. Tāpat apgriez, daļēji atlāpo fuksijas, tādā veidā tās var pārziemināt pagrabā. Vēl šajās dienās vāc, pārlasa un liek glabāties kartupeļus. No sakņaugiem pirmās novāc bietes, kas ir jutīgākas pret rudens

salnām nekā, piemēram, burkāni vai kāji.

✓ Pirmdien, 14. septembrī, ir *ziedu diena*. Istabas puķes pārvieto no āra uz istabu. Arī laurkokam, kurš gan iztur dažus minus grādus, labāk būtu atrasties vēsā verandā vai siltumnīcā. Nokoptā, iztīrītā siltumnīcā sēj ziemas portulakas, kas, ja vien neuznāks ļoti liels sals, visu ziemu zaļos un no tām ļoti agri pavasarī, pirms vēl kas ēdams būs no dārza, varēs gatavot garšīgu salātus. Tad, atstājot kādus augus ziedam, tie dos sēklas, kas, laikus neievāktas, izsēsies un

dīgs nākamajā rudenī. Siltumnīcā visu ziemu kā zaļmēslojumu var audzēt arī rudzus un ziemas vīkus.

✓ *Ziedu dienā* jau ir laiks rakt gladiolas, montbrēcijas, acidantēras. Izbrāķē tos sipolus, kuriem lapas priekšlaikus nodzeltējušas un arī uz saknēm ieraugāma puve — tā ir gladiolu fuzari-oze, kuras ierosinātājs saglabājas augsnē un pāriet arī uz vairsipoliem. Tādēļ sipolpuķēm katru gadu jāmaina vieta. Vēl ir citas šo puķu vadaudu un sakņu infekcijas, tādēļ jāizvēlas tikai

pilnīgi vesels stādāmais materiāls. Jāstāda tīrā augsnē un jāievēro optimālie audzēšanas un bumbulsiņu glabāšanas apstākļi. Sēņu uzdevums ir noārdīt atmirstošos organismus dabā. Kultūraugiem tās parādās, ja ir dots nesabalansēts mēslojums ar nevajadzīgi lielu slāpekļa daudzumu, varbūt arī negatavs komposts vai nekompostētas dzīvnieku ķermeņu atliekas.

✓ Otrdien, 15. septembrī, *lapu diena*, bet ceturtdien, 17. septembrī, sākas *augļu dienas*. Izmantots «Sējas un Ražas Kalendārs 2009»